

s. 2

Poznaj Kowno

s. 20

Muzea

s. 25

Śladami historii

s. 31

Znaki
międzywojnia
w Kownie

s. 38

Sport i zdrowie

s. 40

Sztuka i kultura

s. 43

Festiwale i
imprezy

s. 48

Aktywny
wypoczynek

s. 50

Rozrywki wodne

s. 54

Park Regionalny
Morza
Kowieńskiego

s. 59

Dobrze wiedzieć!

WITAMY W KOWNIE –

drugim pod względem wielkości miastem na Litwie, w którym czekają na Ciebie wspaniałe widoki, wyjątkowa architektura, najróżniejsze rozrywki oraz niepowtarzalna atmosfera studenckiego miasta!

Kowieńska starówka – najstarsza część miasta rozciągająca się na powierzchni aż 144ha. Łatwo znajdziecie tutaj budynki w stylu gotyku, renesansu i baroku.

Pulsujące europejską współczesnością i głęboką historią miasto jest strategicznie najwygodniejszym miejscem spotkań w kraju! Nowoczesna architektura współgra tutaj z międzywojennym modernizmem oraz najstarszymi dachami starego miasta. Podróż pełną miłych spotkań i wrażeń zalecamy zacząć od starówki.

1. ZAMEK W KOWNIE

(Pilies g. 17)

www.kaunomuziejus.lt

Położony u zbiegu Niemna i Wilii zamek został zbudowany w XIV w. w celu obrony przed krzyżakami. To nie tylko najstarszy murowany zamek na Litwie, ale też jedyny, posiadający dwa rzędy murów obronnych. Dokoła gotyckiej budowli obronnej powstała osada, która rozrosła się do obecnego miasta. Zamek, w którym, jak głoszą legendy, w tajemniczy sposób zapadło się pod ziemię wojsko królowej Bony Sforzy, po raz pierwszy wspomina się w źródłach pisanych już w 1361 roku. Kilkakrotnie odbudowywany, swoje znaczenie zamek utracił w 1408 roku, kiedy to Kownu nadano prawo magdeburskie i całe życie miasta przeniosło się na ówczesny plac Rynkowy (Ratuszowy). W XVI w. w zamku znajdowało się więzienie. Dusze więźniów, które dotychczas nie zaznały spokoju, straszą nocami na zamku kowieńskim. Obecnie w zamku mieści się oddział Muzeum Miejskiego w Kownie, a na przedzamczu co roku odbywają się miejskie imprezy kulturalne. Obok zamku stoi „Rycerz Wolności” – prawie siedmiometrowa rzeźba z brązu.

2. KOŚCIÓŁ ŚW. JERZEGO MĘCZENNIKA (FRANCISZKANÓW) I KLASZTOR BERNARDYNÓW

(Papilio g. 7, 9)

To jeden z najstarszych czynny kościołów w Kownie, w 1503 roku Kościół Św. Jerzego Męczennika został przekazany bernardynom, którzy ulokowali się w tym mieście. Kościół doznawał strat w wyniku pożarów i wojen, niejednokrotnie był odbudowywany. W 1812 roku wojsko Napoleona urządziło w nim magazyn maki. Ostatnia większa rekonstrukcja kościoła miała miejsce w 1936 roku. Później władze sowieckie zamknęły kościół i zrobiły z

niegomagazynu leków. W 2005 roku kościół zwrócono bernardynom. W XVIII w. kościół ozdobiły drewniane barokowe instalacje: ambona, empora organowa z drewnianymi galeriami, 8 ołtarzy. Część z nich zachowała się do dzisiaj. We wnętrzu kościoła dominują zachowane elementy w gotyckim stylu o cechach barokowych. Z południowej strony kościoła znajduje się czynny klasztor, a obok niego – dom gościnny „Domus Pacis”.

3. PARK SANTAKA

(Santakos g.)

Zwany sercem Kowna. Spacerując po parku można zobaczyć, jak zlewają się ze sobą Niemen i Wilia, zwiedzić liczne atrakcje turystyczne: ołtarz, przy którym sprawowano pogańskie obrzędy, Wzgórze Papieckie, gdzie w 1993 roku celebrował Mszę Świętą papież Jan Paweł II, a w 2018 roku – papież Franciszek; pomnik Jana Pawła II, kościół Św. Jerzego z zespołem klasztornym bernardynów, zamek w Kownie. Park Santaka jest doskonałym miejscem aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu, również z dziećmi. Znajdziemy tu boiska do koszykówki, skatepark, boisko do piłki nożnej i plac zabaw.

4. RATUSZ KOWIEŃSKI I PLAC RATUSZOWY

(Rotušės a. 15)

Zakończenie prac remontowych na Placu Ratuszowym w Kownie zaplanowano na koniec 2025 roku.

W roku 1408 Kowno otrzymało prawo magdeburskie, które dla miasta oznaczało możliwość posiadania samorządu i kontroli handlu. Rdzeń miasta stanowiły rynek i siedziba obieralnej władzy (magistratu). Główna droga handlowa biegła przez współczesny plac Ratuszowy, tu też znajdował się rynek. Rodziny kupców osiedlały się dookoła tego placu, budowały domy i otwierały sklepy. Po nawiązaniu kontaktów ze Związkiem Hanzeatyckim, plac zyskał na znaczeniu, w mieście i w okolicy funkcjonował jako centrum handlowe. Na placu, poza handlem, ogłaszano postanowienia magistratu, stał tu przęgierz, przy którym karano przestępców.

Pod adresem Rotušės a. 29 wznosi się kompozycja trzech okresów stylistycznych – gotyku, renesansu i klasycyzmu.

W budynku znajdowały się pomieszczenia o różnym przeznaczeniu: apteka, poczta, nieduże warsztaty, sklepy, pomieszczenia mieszkalne.

Najważniejszym budynkiem na placu Ratuszowym jest ratusz. Jego budowę rozpoczęto w 1542 roku. Okazała budowla przepełniona jest duchem gotyku, baroku i wczesnego klasycyzmu.

Przy głównej fasadzie w górę wznosi się wysoka, wysmukła, niczym łabędzia szyja, wieża. Z racji swojego kształtu i koloru ratusz często nazywany jest „białym łabędziem”. Wieża o wysokości 53 m – najwyższa na Starym Mieście. Dzisiejszy ratusz nie jest pierwszym w Kownie. Poprzedni został zniszczony przez pożar, a następnie odbudowany. W różnych okresach przeznaczenie placu ratuszowego i samego ratusza było różne: tu odbywały się główne rynki miasta, targi, sądy, pod posadzką ratusza znajdowało się 9 pieców do wytapiania wosku, wzięcie, magazyny towarów. Przy wejściu do ratusza można zobaczyć piec do wytapiania wosku – jest to unikalny model XV-wiecznego pieca do wytapiania wosku. Latem 2024 roku, po zakończonym remoncie, otwarto odnowiony Ratusz w Kownie. Obecnie mieści się tam nowoczesna, stała ekspozycja poświęcona historii miasta, jego teraźniejszości, mieszkańcom i przyrodzie. Ekspozowane są także wystawy czasowe, ukazujące Kowno z różnych perspektyw. Do budynku powróciło również Centrum Informacji Turystycznej, a w jego salach znów odbywają się ceremonie ślubne. Symboliczne, że przy muzeum, w budynku w którym niegdyś pracował, odsłonięto tablicę pamiątkową, poświęconą Władysławowi Starewiczowi – pionierowi animacji lalkowej, którego często nazywa się europejskim Waltem Disneyem. Poświęconą mu tablicę pamiątkową trzymają rzeźby, przedstawiające trzech głównych bohaterów stworzonych przez reżysera filmów animowanych – jelenka, mrówkę i pasikonika. Artysta jako pierwszy na świecie w swych filmach używał lalek, tworząc na takim poziomie, jakiego jemu współcześni nie potrafili osiągnąć.

5. KOŚCIÓŁ ŚW. FRANCISZKA KSAWIEREGO (JEZUITÓW) W KOWNIE

(Rotušės a. 8)

W południowej części placu Ratuszowego dominuje barokowy kościół jezuitów wraz z przylegającymi z obu stron budynkami klasztoru i szkoły. Dwuwieżowy, rozmieszczony na planie prostokąta, kościół w stylu późnego baroku zaczęto budować w 1666 roku, a wyświęcono dopiero w 1759 roku. Na tarasie klasztoru jezuitów znajduje się punkt widokowy, z którego odkrywa się piękno placu Ratuszowego i panoramy starówki. W położonej obok kościoła szkole w latach 1819–1823 nauczał i mieszkał poeta Adam Mickiewicz, o czym świadczy umieszczona na budynku szkolnym tablica pamiątkowa. Aktualnie mieści się tutaj gimnazjum jezuitów.

6. DOM PERKUNA

(Aleksoto g. 6)

Uważany za jedyną siedzibę handlową na Litwie, należąca niegdyś do kupców Hanzy. To stary, oryginalny pomnik architektury gotyckiej, wzniesiony w II połowie XV w. Budynek jest murowany, ma ozdobny fronton i przestronne piwnice. Główną fasadę budynku zdobią dekoracyjne nisze i symbol słońca, utworzony z glazurowanych kamieni. Prawdziwe przeznaczenie domu nie jest znane. Opowiada się legendę o znalezionej w ścianie budynku figurce boga Perkuna, o wajdelotkach, które strzegły tu świętego ognia, jednak odkryta przez badaczy bogata kolekcja artefaktów świadczy o tym, że mieściła się tu siedziba kupców Hanzy. Najprawdopodobniej sam budynek zbudowano na potrzeby handlu, a imię Perkuna nadano mu później, aby podkreślić niezależność kowieńskich kupców od zagranicy i uczcić tradycje dawnej wiary Litwinów – pogaństwa.

7. KOŚCIÓŁ WNIEBOWZJĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY (WITOLDA WIELKIEGO) W KOWNIE

(Aleksoto g. 3)

Najstarszy kościół w Kownie, zbudowany około 1400 roku. Jest to jedyny na Litwie kościół w stylu gotyckim, zbudowany na planie krzyża. Zdaniem historyków, wielki książę litewski Witold został rozbity w

bitwie z Tatarami nad Worskłą i omal nie utonął w rzece. Uratowany, w podzięciu ślubował Pannie Marii wybudować kościół nad brzegiem rzeki. Kościół po raz pierwszy w dokumentach wspomniany w 1439 roku kościół należał do franciszkanów. Na brzegu naprzeciw kościoła Witolda urządzono przystań, cumowały tu żaglowce, później – statki parowe. W 1877 roku obok kościoła założono stację pomiaru poziomu wody w Niemnie. Miernik stacji umieszczono na granitowej ścianie. Wysokość bezwzględna zera – 20,8 metrów n.p.m.

8. MOST WITOLDA WIELKIEGO

Dawniej nazywany był również „najdłuższym mostem na świecie”. Aby przejść mostem z jednego brzegu Niemna na drugi, potrzeba było aż 13 dni, gdyż Kowno należało do Imperium Rosyjskiego, zaś Aleksota (Aleksotas) do 1807 roku – do Królestwa Prus. Na przeciwnych brzegach rzeki obowiązywały różne kalendarze, a różnica pomiędzy nimi wynosiła 13 dni. Dwukrotnie wysadzany w powietrze podczas II wojny światowej most odbudowano w 1958 roku (arch. L. Kazarinskis), a mechanizm podnośnikowy mostu stanowi jego wartość historyczną. Przez dłuższy czas nazywany mostem Aleksotas, obecnie – mostem Witolda Wielkiego, łączy Aleksotę ze Starym Miastem. Przeprowadzając się na drugi brzeg Niemna można wypróbować funikular i wjechać na taras widokowy w Aleksocie, i podziwiać wspaniałą panoramę miasta.

9. FUNIKULAR I TARAS WIDOKOWY W ALEKSOCIE

(Amerikos Lietuvių g. 6)

Kowno – jedyne miasto w krajach bałtyckich, gdzie można skorzystać z tego środka transportu. Jedna z najstarszych kolejek w Europie, czynna od 1935 roku, obecnie jest używana zarówno jako środek komunikacji, a także jako rozrywka. Funikular w Aleksocie łączy dolną część miasta ze wzgórzem Aleksoty, z którego otwiera się piękna panorama kowieńskiej starówki.

10. KLASZTOR BENEDYKTYNEK I KOŚCIÓŁ ŚW. MIKOŁAJA (BENEDYKTYNEK)

(Benediktinių g. 8)

Zespół klasztorny leży w północnej części kowieńskiej starówki, na zboczu wzgórza Antakalnis. Komplex budynków składa się z kościoła, klasztoru i plebanii. Gotycki kościół Św. Mikołaja został zbudowany w XV w. Na początku XVII w. marszałek powiatu kowieńskiego Andrzej Skorulski zwrócił się do króla Zygmunta III z prośbą o podarowanie kościoła przyszłemu klasztorowi benedyktynek kongregacji chełmińskiej. W XVIII w. przy kościele Św. Mikołaja założono bractwo Najświętszego Serca Pana Jezusa, przez pewien czas w klasztorze działała szkoła dla dziewcząt. Klasztor aż do początku XIX w. był drewniany i dopiero w połowie XIX w. wymurowano budynek klasztoru. Na parterze znajdowały się refektarz, cele, różne pomieszczenia gospodarcze, na piętrze – cele. Po zamknięciu klasztoru, w latach 1948–1990 w kościele mieścił się magazyn książek biblioteki publicznej. W 1990 r. kościół odremontowano i zwrócono wiernym, do klasztoru wróciły siostry benedyktynki. Z dawnych sprzętów kościelnych zachował się ołtarz Św. Benedykta oraz trzy obrazy z XVIII–XIX w.

11. BAZYLIKA ARCHIKATEDRALNA ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA W KOWNIE

(Vilniaus g. 1)

www.kaunoarkikatedra.lt

Zbudowana z inicjatywy księcia Witolda Wielkiego około 1413 roku. W 1430 roku Witold nadał kościołowi fundację – zapewnił mu dochód. O kościół parafialny troszczyli się też inni władcy Wielkiego Księstwa Litewskiego: Aleksander, Zygmunt Stary, Zygmunt Waza, Jan Kazimierz Waza, Stanisław August Poniatowski. Kościół ten był jednym z pierwszych i najstarszych murowanych budynków w Kownie. W architekturze dominują style gotycki i renesansowy, w wystroju natomiast najwyraźniejsza jest warstwa barokowa z elementami w stylu historyzmu (neogotyck, neobarok) pochodzącymi z XX–XXI w. Katedra posiada dzieł wspaniałych ołtarzy. Wyjątkowo wartościowe są kryształowe sklepienia parteru i piętra

zakrystii. Jest to dekoracyjna konstrukcja późnogotycka, wykonanie której dla każdego budowniczego stanowiło świątobstwo najwyższego mistrzostwa. Są to jedne z najszerzych sklepień w Europie. W południowej ścianie znajduje się grób księdza i poety Jonasa Mačiulisa-Maironisa. W archikatedrze są też pochowani biskup żmudzki Maciej Wołonczewski (Motiejus Valančius) litewski kardynał Wincenty Słodkiewicz (Vincentas Sladkevičius).

12. VILNIAUS GATVĖ (ULICA WILEŃSKA)

Główna i najpiękniejsza ulica Starego Miasta, najstarsza w mieście, stanowiąca część średniowiecznej drogi do Wilna. Większość budynków przy drodze była z drewna, później pojawiły się budowane z czerwonych cegieł domy bogatych mieszczan, z których kilka przetrwało do dziś. Po przebudowie zamieniona w deptak nadal pozostaje fragmentem głównej osi miasta.

13. HISTORYCZNY PAŁAC PREZYDENCKI

(Vilniaus g. 33)
www.istorineprezidentura.lt

Budowę budynku Pałacu Prezydenckiego rozpoczęto w 1846 roku. Gdy Kowno stało się Tymczasową Stolicą (1919–1939), całe życie polityczne, ekonomiczne i kulturalne przeniosło się tutaj. W Pałacu mieszkali i pracowali wszyscy trzej ówcześni prezydenci Republiki Litewskiej: Antanas Smetona, Aleksandras Stulginskis i Kazys Grinius. W latach 1923–1924, za kadencji A. Stulginskisa, budynek odremontowano. Na parterze urządzono mieszkanie dla rodziny prezydenta, wprowadzono centralne ogrzewanie, oszklono galerię na parterze. Za prezydentury A. Smetony terytorium Pałacu otoczono nowym ogrodzeniem, które przetrwało do dziś. W Pałacu Prezydenckim pomieszczenia na parterze były przeznaczone do pracy, na piętrze znajdowały się dwa salony, przeznaczone na oficjalne przyjęcia. W większym podejmowano oficjalne delegacje państwowe, a dyplomaci zagraniczni składali prezydentowi listy uwierzytelniające. Dzisiaj w budynku mieści się muzeum – Historyczna Pałac Prezydencki Republiki Li-

tewskiej. Na dziedzińcu Pałacu znajdują się figury prezydentów państwa z okresu międzywojennego.

14. LAISVĖS ALĖJA (ALEJA WOLNOŚCI)

Podczas wizyty w Kownie konieczne należy przejść się najważniejszą ulicą Nowego Miasta, jednym z najdłuższych deptaków w Europie. Długość alei wynosi prawie 1,7 km, natomiast jej położenie dokładnie wyznacza kierunek wschód–zachód. Spacerując aleją Wolności mamy niepowtarzalną możliwość zapoznania się z wyjątkowym i bogatym dziedzictwem architektury modernistycznej okresu międzywojennego. Spacerując aleją Wolności mamy niepowtarzalną możliwość zapoznania się z wyjątkowym i bogatym dziedzictwem architektury modernistycznej okresu międzywojennego. Do chwili obecnej Kowno pozostaje jednym z nielicznych miast na świecie, z taką ilością budynków w stylu modernistycznym: Poczta Litewska, Państwowy Teatr Muzyczny w Kownie, Bank Litwy i wiele innych. Na Alei Wolności znajdziemy również pomnik Witolda Wielkiego, figurę pioniera litewskiej estrady okresu międzywojennego Danieliusa Dolskisa, która stoi w pobliżu fontanny. Przy alei znajduje się wiele sklepików i przytulnych kawiarni, barów oraz restauracji. Jest to ulubione miejsce spacerów i spotkań mieszkańców.

15. KOŚCIÓŁ ŚW. GERTRUDY (MARIANÓW) W KOWNIE

(Laisvės al. 101A)
www.gertrudosbaznycia.lt

Zbudowany w II połowie XV w. jest jednym z wyróżniających się zabytków gotyckich na Litwie. Największą wartość sakralną w kościele Św. Gertrudy posiada słynący łaskami krzyż z figurą Ukrzyżowanego. W położonej obok kościoła Świątyni Świec ofiarodawcy mogą zapalić świece, które płoną przez 7 dni, w ciągu których modli przy nich się inne osoby. W ten sposób naucza się współczucia nawet dla osób całkowicie nieznanym.

Kowieńska Filharmonia Państwowa

16. KOWIEŃSKA FILHARMONIA PAŃSTWOWA

(L. Sapiegos g. 5)
www.kaunofilharmonija.lt

Budynek powstał w 1928 roku według projektu architekta E. Frykasa. Jest to trójkondygnacyjny budynek w stylu neoklasycyzmu z elementami art deco. Na początku był on przeznaczony pod Ministerstwo Sprawiedliwości, później postanowiono umieścić tu także parlament. Obecnie jest miejscem gdzie kontynuowane są tradycje narodowej kultury muzycznej, wykonywane są utwory litewskich i zagranicznych kompozytorów.

17. KOWIEŃSKA SYNAGOGA CHÓRALNA OHEL JAKOW

(E. Ożeškienės g. 13)
www.kaunasjews.lt

Jedyna zachowana i czynna synagoga w Kownie została zbudowana w 1872 roku. Synagoga jest nazywana chóralną, gdyż sprawowanym w niej obrzędowi towarzyszył śpiew chóru. Reformowana synagoga chóralna – to budynek o kształtach neobarokowych. Wnętrze zdobą charakterystyczne dla sztuki żydowskiej motywy

roślinne i zwierzęce. Synagoga w Kownie jest jedną z trzech czynnych obecnie na Litwie (pozostałe znajdują się w Wilnie i w Kłajpedzie).

18. GALERIA PODWÓRKOWA (E. Ožeškienės g. 21A)

Gdy do domu na tym podwórku wprowadził się przed ponad dziesięcioma laty artysta Vytenis Jakas zauważył on, że sąsiedzi są wyobcowani i zapomnieli o wspólnej przeszłości podwórka. V. Jakas zaczął wywieszać na ścianach zdjęcia mieszkających tu niegdyś Żydów i spotkał się dużym wsparciem. W podwórzu jeden za drugim zaczęły pojawiać się również inne obiekty, swoje ślady zostawiają tu co raz to nowi artyści, tutaj odbywają się sąsiedzkie święta, stale zachodzą turyści. Pamiętaj, że mieszkają tu ludzie, którzy mają prawo do spokoju. Goście są mile widziani do godziny 19:00.

19. POMNIK WITOLDA WIELKIEGO (Laisvės al.)

W ramach obchodów pięćsetlecia śmierci wielkiego księcia litewskiego Witolda

Laisvės alėja (Aleja Wolności)

w 1930 roku powstał pomnik autorstwa rzeźbiarza V. Grybasa. Oryginał zaginął w okresie radzieckim, a ponieważ nie udało się jego odnaleźć, wykonano kopię, która w tym miejscu stoi od 1990 roku. Historia Witolda Wielkiego to przykład oszałamiającej kariery politycznej. Pod koniec XIV w. Litwa już od stu pięćdziesięciu lat walczyła z wspieranymi przez całą Europę Zachodnią krzyżakami, którzy pod pretekstem szerzenia chrześcijaństwa izolowali Litwę od pozostałych krajów zachodnich. Jagiełło wprowadził chrześcijaństwo w Aukstocie i zaczął walczyć z tą izolacją, jednak uczynił Litwę państwem podległym Polsce. Witold Wielki w roku 1409 ostatecznie zabrał zakonowi niemieckiemu Żmudź, którą później ochrzcił. Za największą zasługę Witolda uznaje się pokonanie krzyżaków w bitwie pod Grunwaldem w 1410 roku. Która przyniosła mu światową sławę, jako dowódcę największej bitwy późnego średniowiecza. Po bitwie pod Grunwaldem zagrożenie dla Litwy ze strony krzyżaków zostało zniwelowane, zaś Wielkie Księstwo Litewskie uzyskało możliwość nawiązania stosunków z licznymi państwami europejskimi.

20. PAŃSTWOWY TEATR MUZYCZNY W KOWNIE I OGRÓD MIEJSKI

(Laisvės al. 91)

www.muzikinisteatras.lt

Budynek teatru to miejsce narodzin profesjonalnej litewskiej sztuki teatralnej: dramatu, opery i baletu. Tutaj rozwijała się ona przez cały okres międzywojennej niepodległości Litwy. Od roku 1920 w teatrze działał profesjonalny zespół operowy założony przez Litewskie Stowarzyszenie Twórców Sztuki. Z jego inicjatywy 31 grudnia tegoż roku wystawiono pierwszą profesjonalną operę, „Traviatę” Giuseppe Verdiego, w której główne role zagrali: Kipras Petrauskas, Adelė Nezabitauskaitė-Galaunienė i Antanas Sodeika.

W sąsiedztwie teatru muzycznego znajduje się ogród miejski, który zdobią popiersia litewskich kompozytorów, artystów i śpiewaków.

Od strony Alei Wolności w ogrodzie znajduje się pomnik Romasa Kalanty, który w 1972 roku dokonał w tym miejscu aktu samospalenia w proteście przeciwko okupacji sowieckiej. Akt ten wywołał w mie-

ście falę demonstracji, ludzie domagali wolności dla Litwy. Pomnik został odsłonięty w 2002 roku, w trzydziestą rocznicę tych wydarzeń.

21. NARODOWY TEATR DRAMATYCZNY W KOWNIE

(Laisvės al. 71)

www.dramosteatras.lt

Pierwszy zawodowy stacjonarny teatr dramatyczny na Litwie, w latach 1920–1922 nazywany „Dramos vaidykla”. Budynek teatru stał się jednym z najjaskrawszych przykładów dwudziestowiecznej architektury socjalistycznego realizmu. Reprezentuje go monumentalna i teatralnie dekoracyjna fasada. W Teatrze Dramatycznym w Kownie znajduje się 6 różnych przestrzeni twórczych.

22. BANK LITWY

(Maironio g. 25)

Zaprojektowany w 1924 roku przez profesora architektury M. Songailę, jest jednym z najbardziej luksusowych i reprezentacyjnych międzywojennych budynków na Litwie. Klasyczne elementy w architekturze, drogie materiały, dzieła sztuki świadczą o ambicjach niepodległej Litwy, rosnącej mocy ekonomicznej młodego państwa i wierze w przyszłość kraju. Na drugim piętrze budynku znajdowało się mieszkanie premiera Augustinasa Voldemarasa wraz z biblioteką, gabinetem, pomieszczeniami przeznaczonymi na przyjęcia oficjalne mieszkania zarządców banku. Przeznaczenie budynku Banku Litwy nie zmieniło się od chwili wzniesienia budynku aż do dziś. W budynku przez cały czas mieściły się banki. W pałacu jest czynne Muzeum Pieniądza, którego zbiory zawierają eksponaty dotyczące historii bankowości i pieniądza. Zwiedzanie siedziby Banku Litwy przez grupy w każdym wieku jest możliwe w języku litewskim, angielskim.

23. MUZEUM DIABŁÓW

(V. Putvinskio g. 64)

www.ciurlionis.lt

Jedyne na świecie muzeum diabłów. Przechowuje się tu kolekcję ponad 3000 diabłów. Eksponaty muzealne sprowadzono z różnych stron świata, m. in. z Armenii, Japonii, Meksyku, Kuby, Ukrainy oraz Japonii.

24. NARODOWE MUZEUM SZTUKI M. K. ČIURLIONISA

(V. Putvinskio g. 55)

www.ciurlionis.lt

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis – światowej sławy litewski malarz i kompozytor, który tworzył przez niewiele ponad dziesięć lat, jednak w tak krótkim czasie zdążył skomponować ponad czterysta utworów muzycznych oraz namalować ponad trzysta obrazów. W twórczości M. K. Čiurlionisa przeplatają się idee artystyczne neoromantyzmu, symbolizmu oraz art nouveau. Na zbiory muzeum składa się dziedzictwo twórcze najśłynniejszego kompozytora i malarza Litwy M. K. Čiurlionisa, archiwa litewskiej sztuki ludowej i życia artystycznego Litwy, dzieła sztuk pięknych i sztuki użytkowej Litwy z XV–XX w., dzieła sztuk pięknych i sztuki użytkowej krajów zagranicznych, przedmioty sztuki starożytnej, numizmaty. Obecnie w tym samym budynku, w drugiej jego części, wraz z muzeum M. K. Čiurlionisa mieści się Muzeum Wojskowe im. Witolda Wielkiego.

25. MUZEUM WOJSKOWE IM. WITOLDA WIELKIEGO I OGRÓD

(K. Donelaičio g. 64)

www.vdkaromuziejus.lt

Na zbiory Muzeum Wojskowego składają się znaleziska archeologiczne, broń biała i palna, zbiory amunicji, kolekcja umundurowania, przedmioty i dokumenty dotyczące przelotu samolotu „Lituanica” przez Atlantyk. Stale odnawiane ekspozycje i wystawy pozwalają na zapoznanie się ze sztuką wojenną Litwy i Świata, poczynając od czasów najdawniejszych, utrwalając najważniejsze wydarzenia historyczne. Załączki muzeum powstały w 1919 roku, a równocześnie z nim założono ogród ku czci poległych za niepodległość Litwy. W ogrodzie z polnych kamieni wzniesiono pomnik Wolności. Znajduje się tu również wieczny ogień, płonący przy grobie Nieznanego Żołnierza, a także słynna rzeźba Bernardasa Bučasa – „Siewca”, której cień w nocy „rozświeca gwiazdy”. Pomnik Wolności stanowi główny akcent ogrodu i jest jednym z symboli miasta. W ogrodzie muzealnym można posłuchać koncertu rozbrzmiewającego z wieży carillonu, który składa się z 35 dzwonów.

Funikular w Zielonej Górze (Žaliakalnis)

obejrzeć drewniane krzyże, upamiętniające poległych w walce o niepodległość Litwy (sztuka rzeźbienia krzyży - wytwarzanie tradycyjnych litewskich krzyży, jako gałąź litewskiej sztuki ludowej w 2001 roku wpisana została na listę Arcydzieł Ustnego i Niematerialnego Dziedzictwa Ludzkości UNESCO). Urządzono tu także Ogródek Książkonoszy z pomnikiem „Książkonosza” oraz Ścianę Książkonoszy - ku chwale najsłynniejszych nosicieli książek. Dzisiaj ogród Muzeum Wojskowego - to reprezentacyjny plac miejski, na którym odbywają się uroczystości z okazji najważniejszych świąt państwowych.

26. FUNIKULAR W ZIELONEJ GÓRZE (ŽALIAKALNIS)

(Aušros g. 6)
www.kaunoliftai.lt

Funikular - to unikalny środek transportu z czynnym mechanizmem trakcyjnym, autentycznymi przedwojennymi wagonikami, drewnianymi ławeczkami i budynkami stacji, a na dodatek podnoszący ludzi na górę, z której panorama miasta jest najlepiej widoczna. Funikulem można z centrum miasta dostać się na Zieloną Górę, gdzie znajduje się bazylika Zmartwychwstania Pańskiego. Jest to niczym krótka kolej z napędem linowym, urządzona na stromym zboczu wzgórz. Funikular działa od 1931 roku, każdy wagonik mieści do 36 pasażerów, porusza się z prędkością 2 m/s. Cała podróż trwa 1 min 38 s.

27. BAZYLIKA ZMARTWYCHWSTANIA CHRYSZTUSA W KOWNIE

(Žemaičių g. 31B)
www.prisikelimas.lt

Po odzyskaniu przez Litwę niepodległości, w 1922 roku powstał pomysł zbudowania w Kownie, ówczesnej tymczasowej stolicy państwa, kościoła jako wotum dziękczynnego za odzyskaną wolność. W 1932 roku powstał projekt kościoła autorstwa K. Reisona. Gdy w 1940 roku nadeszła okupacja radziecka prace, finansowane z datków wiernych, zmierzały już ku końcowi, brakowało tylko wystroju wnętrza i zewnętrznego otynkowania. Kościół został skonfiskowany, a w 1952 roku urządzono w nim warsztat mechaniczny

fabryki radioodbiorników. Dopiero w 1989 roku budynek zwrócono wiernym, a w 2004 roku, 70 lat po rozpoczęciu budowy, kościół poświęcono.

28. MEMORIAŁ JANA ZWARTENDIJKA

(Na przeciwko Laisvės al. 29)

W czerwcu 2018 roku na Alei Wolności król Niderlandów Willem Alexander, dzieci Zwartendijka razem z Prezydentem Republiki Litewskiej Dalią Grybauskaitė oraz setkami zainteresowanych kowian i gości miasta, dokonali otwarcia wykonanego przez holenderską artystkę Giny Vos memoriału w postaci instalacji świetlnej. Nie rzucająca się w oczy, zawieszona nad Aleją Wolności konstrukcja symbolizuje ocalone z Holocaustu życie oraz nadzieję.

29. GALERIA OBRAZÓW W KOWNIE

(K. Donelaičio g. 16)
www.ciurlionis.lt

Założona w 1979 roku. Organizowane są w niej wystawy litewskich i zagranicznych artystów, programy edukacyjne i różne projekty międzynarodowe. W galerii znajduje się Gabinet Fluxus Jurgisa Mačiūnasa, gdzie prezentowane są instalacje jego znanych i współpracowników: „Czarna dziura” Ay-O i „Mano mano Theatre” Takako Saito.

30. KOŚCIÓŁ ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA (GARNIZONOWY) ZWANY KOWIENSKIM SOBÓREM

(Nepriklausomybės a. 14)

Budynek w stylu neobizantyjskim stoi we wschodniej części alei Wolności, w śródku centralnego, specjalnie utworzonego placu. Sobór prawosławny zbudowano w 1895 roku na zamówienie cara Rosji Aleksandra III dla garnizonu Twierdzy Kowno, jako budynek reprezentacyjny wyrażający przepych i oficjalny styl. Sobór zaprojektowali rosyjscy architekci, dekorowali go artyści z Petersburga. W 1919 roku został przekazany katolikom i funkcjonuje jako kościół Św. Michała Archanioła (Garnizonowy). W 1965 roku kościół stał się Galerią Witrażu i Rzeźb. Po odzyskaniu niepodległości przywrócono mu wcześniejsze funkcje, ustawiono usunięte wcześniej krzyże. Często odbywają się tu

Muzeum Wojskowe im. Witolda Wielkiego i ogród

koncerty muzyki sakralnej, przedstawienia, stale czynne są wystawy.

31. GALERIA SZTUKI IM. MYKOŁASA ŻILINSKASA

(Nepriklausomybės a. 12)
(tymczasowo zamknięte)
www.ciurlionis.lt

Galerię, zbudowaną w 1989 roku, nazwano na cześć znanego kolekcjonera sztuki Mykołasa Żilinskasa, którego kolekcje znacznie wzbogaciły litewskie zbiory sztuki. Galeria przechowuje podarowaną Kownu przez M. Żilinskasa kolekcję dzieł sztuki: sztukę starożytnego Egiptu, europejską sztukę użytkowo-dekoracyjną XVII-XX w., malarstwo włoskie XVII-XVIII w., malarstwo Europy Zachodniej z II połowy XIX w.-XX w., malarstwo i rzeźbę krajów bałtyckich z I połowy XX w. Przy wejściu do galerii stoi słynna rzeźba P. Mazūrasa „Człowiek”, przedstawiająca nagą postać. Podczas regularnych akcji (np.: aby zimą „nie zamarzł”), „Człowieka” się ubiera.

32. PLAC JURGISA MAČIŪNASA

(skrzyżowanie Donelaičio g./ Parodos g./ Vytauto pr.)

Pierwszy na świecie plac, na który nie można się dostać i który nie jest nawet

widoczny dla przechodniów. Taką ideę dla miasta zaproponował i zrealizował (w lipcu 2017 roku) artysta Naglis Rytis Baltušnikas. Plac został pomalowany białą farbą u podnóża wzgórza wzgórza Wystaw (Parodos), gdzie łączą się ulice. Parodos, Donelaitisa oraz prospekt Witolda. Na asfalcie białą farbą namalowany został pokazujący język Aztek „Fluxus”. Miejsce zostało wybrane nieprzypadkowo, skrzyżowanie znajduje się przed domem przy ul. Parodos nr 1, w którym dzieciństwo spędził Jurgis Mačiūnas - jeden z prekursorów ruchu Fluxus. Jego imieniem nazwano plac na który nie można się dostać.

33. MECZET W KOWNIE

(Totorių g. 6)

Jedyny na Litwie murowany meczet. W niewielkiej budowli przeplatają się formy historyczne i motywy wschodnie, podkreślające przeznaczenie budynku. Jego sylwetkę tworzą typowe dla meczetów elementy architektoniczne - eliptyczna kopuła i zwężająca się ku górze czworokątna wieża - minaret. Meczet w Kownie ma tylko jedno wejście, lecz dwie kondygnacje, z których druga to przestronny balkon, przeznaczony dla kobiet. Na parterze modlą się mężczyźni.

Bazylika Zmartwychwstania Chrystusa w Kownie

34. DOM SUGIHARY

(Vaižganto g. 30, od centrum miasta – 3,2 km) www.sugiharahouse.com

Założony w 1999 roku staraniem intelektualistów i przedsiębiorców z Litwy i Belgii w celu uwiecznienia pamięci japońskiego dyplomaty Chiune Sugihary. W tym budynku w latach 1939–1940 mieścił się Konsulat Japonii. Ch. Sugihara słynie z tego, że podczas II wojny światowej uratował życie ponad 10 tysięcy Żydów z Litwy, Polski i Niemiec. Wydawał im „wizy życia” do Japonii nie mając w tej kwestii oficjalnego poparcia japońskiego rządu.

35. DĄBROWA (AŽUOLYNAS)

(Sporto g., od centrum miasta – 3,6 km)

Dąbrowa kowieńska – największa w całej Europie. Jej powierzchnia wynosi – 84,42 ha. Na terytorium dąbrowy można zobaczyć rzeźbę „Żubr”, pospacerować doliną poety Adama Mickiewicza, obejrzeć pomnik upamiętniający lot legendarnych litewskich pilotów Steponasa Dariusa i Stasysa Girėnasa, odwiedzić „Dolinę pieśni”. Dąbrowa jest ulubionym miejscem spacerów i sportu.

36. OGRÓD BOTANICZNY UNIwersYTETU WITOLDA WIELKIEGO W KOWNIE

(Ž. E. Žilbera g. 4, od centrum miasta – 5 km) www.botanika.vdu.lt

Założony w 1923 roku ogród botaniczny zaprasza na magiczne spotkanie ze światem roślin. Największa na Litwie kolekcja róż, pamiętająca okres międzywojenny oranżeria, unikatowy park z oczkami wodnymi i romantycznymi mostkami, historyczne okolice dworu na Górnej Fredzie to doskonałe miejsce na wypoczynek oraz wartościowe spędzenie czasu wolnego.

37. MUZEUM „STUMBRAS”

(K. Būgos g. 7, od centrum miasta – 3,2 km)

Niepowtarzalna możliwość zapoznania się z historią i rozwojem produkcji alkoholu na Litwie, zasadami i kulturą jego degustacji. Tutaj zobaczymy jak dzisiaj produkowane i rozlewane są napoje firmy „Stumbras”, a także używane w procesie produkcji urządzenia, etykiety i szkło.

38. FORTY KOWIEŃSKIE

(IX forty: Žemaičių pl. 73, od centrum miasta – 7 km)

(VII forty: Archyvo g. 61, od centrum miasta – 3 km)

(VI forty: K. Baršausko g. 101, od centrum miasta – 7 km)

www.9fortomuziejus.lt

www.septintasfortas.lt

www.kaunotvirtove.lt

www.vdkaromuziejus.lt/karo-technikos-ekspozicijos

On the eve of the First World War, Kaunas was surrounded by nine forts, batteries, and other defensive fortifications there. The Kaunas fortress reflects the era's engineering solutions and building opportunities. The Seventh and Ninth forts have been adapted for visitors. They feature museums that present the history of the fortifications.

39. ARENA „ŽALGIRO

(Karaliaus Mindaugo pr. 50)

www.zalgirioarena.lt

W roku 2011 otwarto w Kownie największą wielofunkcyjną arenę w krajach bałtyckich – Žalgiris Arena, która może pomieścić do 17500 widzów. Odbywają się tutaj różne imprezy: od meczów koszykówki, piłki ręcznej, siatkówki, futsalu, przez zawody kulturystyki i fitness, po koncerty, spektakle, festiwale filmowe, targi i imprezy prywatne. W 2024 roku arena była miejscem organizowanych po raz pierwszy w Litwie mistrzostw Europy w łyżwiarstwie figurowym, a tancerze Allison Reed i Saulius Ambrulevičius zdobyli dla Litwy historyczny brązowy medal. Žalgiris Arena to hala domowa Žalgirisu Kowno, najpopularniejszej i najbardziej utytułowanej litewskiej drużyny rywalizującej w najważniejszych rozgrywkach europejskich. Organizowane są wycieczki dla tych, którzy chcą lepiej poznać rozwiązania architektoniczne hali, historię koszykówki, Žalgirisu i jego kibiców.

Nie nie podniesie tak poziomu emocji tak, jak mecz Euroligi w wypełnionej po brzegi Arenie „Zalgiris”. To po prostu obowiązkowy punkt wizyty w Kownie! A jeżeli będzie to pierwsza Wasza wizyta w na meczu „Zalgirisu” u siebie, to możliwe, że nie zapomnicie jej do końca życia. Harmonogram meczów oraz bilety: www.zalgiris.lt

"Mokslo sala" Science and Innovation Center

40. ZESPÓŁ KLASZTORNY W POŻAJŚCIU (PAŽAISLIS) (KOŚCIÓŁ NAWIEDZENIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY I KLASZTOR KAMEDUŁÓW)

(T. Masiulio g. 31, od centrum miasta – 11 km) www.pazaislis.org

Jeden z najpiękniejszych barokowych zespołów architektonicznych na Litwie. Zbudowany w XVII w. pod nadzorem mistrzów z Florencji (Michelangelo Palloni, Joan Merli, Pietro Pertti) dla klasztoru kamedułów. Klasztor, którego piękno było dobrze znane w Europie, odwiedzili król Szwecji Karol XII, cesarze Rosji Aleksander I i Mikołaj I. Od 1996 roku każdego lata odbywają się tutaj międzynarodowe festiwale muzyczne w Pożajściu. W południowej oficynie klasztoru otwarto muzeum sakralne zespołu klasztornego, a obok mieści niezwykle gościnny kompleks Monte Pacis, w którym można skosztować historycznych dań klasztornych we współczesnej interpretacji.

41. MUZEUM ART DECO

(Gedimino g. 48)
www.artdecomuziejus.lt

W 1929 r. prof. Pranas Gudavičius wraz z rodziną wprowadził się na parter budynku mieszkalnego, zaprojektowanego na własne życzenie przez architekta

Edmundasa Frykasa, gdzie urządził własną izbę przyjęć, pozostałe mieszkania wynajmując wybitnym osobistościom tamtych czasów.

Z prywatnych środków odrestaurowane mieszkanie i jego wnętrze, odtworzone w najdrobniejszych szczegółach, odślawiają prywatne życie mieszkańców miasta w latach 30-tych i 40-tych w samym centrum Kowna, którego można skosztować podczas wycieczek doświadczalnych.

42. MUZEUM SZKOŁY AMSTERDAMSKIEJ

(Vytauto pr. 58)
www.amsterdamomokyklosmuziejus.lt

Jest to jedyny na Litwie budynek w stylu architektonicznym Szkoły Amsterdamskiej, łączący elementy Art Deco i secesji. Jest to 5-pokojowy apartament o powierzchni 136 m² z 2 balkonami i tarasem wychodzącym na zbocza Zielonej Góry (Žaliakalnis). Nieodłączną częścią opowieści jest żydowska kultura Kowna, przerwana przez Holocaust. Gościom muzeum prezentowane są zrównoważone rozwiązania w zakresie renowacji wnętrz, które można porównać z obrazami mieszkania z poprzednich epok, a nawet materiałem filmowym z kręcenia serialu HBO „Czarnobyl”.

43. MUZEUM LITERATURY LITEWSKIEJ IM. MAIRONISA

(Rotušės a. 13)
www.maironiomuziejus.lt

Jest wiele powodów, dla których warto odwiedzić późnobarokowy pałac, w którym mieszkał jeden z największych poetów naszego narodu. Miłośnicy poezji romantycznej będą zachwyceni możliwością zobaczenia, jak mieszkał Mairońis i przechadzki po jego pokojach, wyposażonych w oryginalne meble, obrazy i dekoracje. Można też zrelaksować się w ogrodzie. Literaturę litewską poznamy dzięki nowoczesnej interaktywnej ekspozycji „Literatura zmienia!”, a miłośnicy historii będą zachwyceni wizytą w gotyckich piwnicach z XV-XVI wieku, które są jednymi z najstarszych i najlepiej zachowanych w Kownie. Muzeum Literatury Litewskiej im. Maironisa wraz z pięcioma oddziałami oferuje wycieczki tematyczne i zajęcia edukacyjne dla zwiedzających w każdym wieku, które należy zarezerwować z wyprzedzeniem.

44. BIBLIOTEKA „AŽUOLYNO”

(Radastų g. 2)
www.azuolynobiblioteka.lt

Biblioteka „Ažuolyno” to miejsce, gdzie biblioteka staje się parkiem, a park – biblioteką. Położona wśród drzew Małej Dąbrowy, ta nowoczesna i przyjazna przestrzeń zaprasza do zanurzenia się w setkach tysięcy literackich światów, pracy w indywidualnych pokojach lub salach spotkań, chwili relaksu w fotelach masujących czy wyciszenia w urządzonym wewnątrz budynku zielonym Skwerze Parkowym.

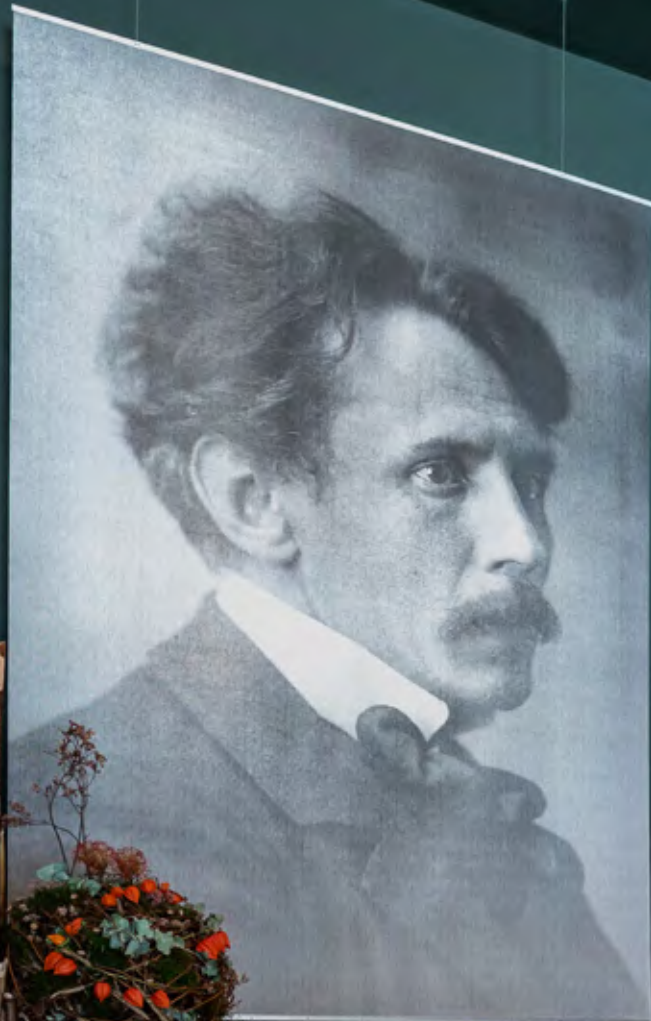
Dla tych, którzy chcą uwolnić swoją kreatywność, otwarte są pracownie twórcze w Pracowni Wynałazków, a dla poszukujących inspiracji – liczne wydarzenia, zajęcia edukacyjne, szkolenia i wystawy.

To przestrzeń, w której spotykają się wiedza, literatura, twórczość i odpoczynek – miejsce wytchnienia i natchnienia.

45. WYSPA NAUKI

(Karaliaus Mindaugo pr. 50)
www.mokslosala.lt

Pierwsze na Litwie centrum popularyzacji nauki i innowacji. Na odwiedzających czeka tu stała ekspozycja obejmująca aż 140 interaktywnych obiektów, nowoczesne planetarium, laboratorium STEAM, sale konferencyjne oraz bogaty program wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych. Nowo wybudowany nad Niemnem gmach przyciąga uwagę swoją niebanalną architekturą – jego znakiem rozpoznawczym jest zawieszony na jednej belce lśniący dysk o średnicy 27 metrów. Wyspa Nauki to przestrzeń, gdzie nauka i rozrywka łączą się w spójną całość, obalając mīt, że to, co ciekawe i angażujące, nie może być jednocześnie wartościowe. Dzięki innowacyjnym metodom i podejściu opartemu na doświadczeniu każdy może tu odkrywać, eksperymentować i odnajdywać na nowo inspirację oraz miłość do nauki.

Pasaulį vaizduojuos kaip didelę simfoniją...

M. K. Čiurlionis

W 2025 roku obchodzona
jest 150. rocznica urodzin
Mikalojusa Konstantinasa
Čiurlionisa. Narodowe Mu-
zeum Sztuki M. K. Čiurlionisa
to jedyne miejsce na świecie,
gdzie została zebrana prawie
cała twórczość litewskiego
kompozytora i malarza
M. K. Čiurlionisa.

Będąc w Kownie odwiedź przynajmniej kilka ze znajdujących się tutaj muzeów. Obejrzyj stałe ekspozycje i wystawy czasowe. Muzea historii, sztuki, pamięci, oraz muzea o innej tematyce – to doskonała okazja do poznania kultury i historii miasta i kraju, poszerzenia horyzontów i wartościowego spędzenia czasu!

KOWIEŃSKIE MUZEA:

1. **Galeria Sztuki M. K. Čiurlionisa**
(V. Putvinskio g. 55) i jego oddziały:
2. **Galeria Sztuki im. M. Žilinskasa**
(Nepriklausomybės a. 12)
(tymczasowo zamknięte)
3. **Galeria Obrazów w Kownie**
(K. Donelaičio g. 16)
4. **Dom A. Žmuidzinavičiausa / Muzeum Diabłów**
(V. Putvinskio g. 64)
5. **Historyczny Pałac Prezydencki**
(Vilniaus g. 33)
6. **Dom A. i P. Galaunisów**
(Vydūno al. 2)
7. **Dom L. Truikysa i M. Rakauskaitė**
(E. Fryko g. 14)
(tymczasowo zamknięte)
8. **Dom J. Zikarasa**
(J. Zikaro g. 3)
www.ciurlionis.lt
9. **Muzeum Miasta Kowna**
(Rotušės a. 15) i jego oddziały:
10. **Oddział Zamek**
(Pilies g. 17)
11. **Oddział M. i K. Petrauskasów**
(K. Petrausko g. 31)
12. **Oddział J. Gruodisa**
(Salako g. 18)
13. **Oddział Muzyki Ludowej**
(L. Zamenhofo g. 12)
www.kaunomuziejus.lt
14. **Muzeum Literatury Litewskiej im. Maironisa** (Rotušės a. 13) i jego oddziały:
15. **Muzeum dom B. i V. Sruogów**
(B. Sruogos g. 21)
16. **Muzeum dom J. Grušasa**
(Kalniečių g. 93)

17. **Muzeum mieszkanie J. Tumasa-Vaižgantas**
(Aleksoto g. 10-4)
18. **Muzeum dom S. Nėris i B. Bučasa**
(S. Nėries g. 7)
19. **Muzeum Literatury Dziecięcej**
(K. Donelaičio g. 13)
www.maironiomuziejus.lt
20. **Muzeum Wojskowe im. Witolda Wielkiego** (K. Donelaičio g. 64) i jego oddziały:
21. **Podziemna drukarnia „AB”**
(Salių k., Domeikavos sen., Kauno r.)
22. **VI Fort Twierdzy Kowieńskiej**
(K. Baršausko g. 101)
www.vdkaromuziejus.lt
23. **Muzeum IX fortu w Kownie**
(Žemaičių pl. 73) www.9fortomuziejus.lt
24. **Muzeum Zoologiczne im. Tadasa Ivanauskasa w Kownie**
(Laisvės al. 106) www.zoomuziejus.lt
25. **Litewskie Muzeum Lotnictwa**
(Veiverių g. 132) www.lam.lt
26. **Litewskie Muzeum Oświaty**
(Vytauto pr. 52) www.lsim.lt
27. **Dom Perkuna**
(Aleksoto g. 6) (tymczasowo zamknięte)
28. **Ekspozycja muzealna dziedzictwa klasztoru w Dojajściu**
(T. Masiulio g. 31)
www.pazaislis.org
29. **Dom Sugihary**
(Vaižganto g. 30)
www.sugiharahouse.com
30. **Muzeum „Stumbras”**
(K. Būgos g. 7)
31. **Bunkier atomowy**
(Raudondvario pl. 164A)
www.atominisbunkeris.lt

32. **Dom Koszykówki**
(Santakos g. 11)
ltu.basketball

33. **Litewskie Muzeum Historii Medycyny i Farmacji**
(Rotušės a. 28)
www.lsmu.lt

34. **VII fort Twierdzy Kowno**
(Archyvo g. 61)
www.septintasfortas.lt

35. **Biblioteka-Muzeum Prezydenta Valdasa Adamkusa**
(S. Daukanto g. 25)
www.adamkuslibrary.lt

36. **Muzeum Archidiecezji Kowieńskiej**
(M. Valančiaus g. 6)
www.kaunoarkivyskupija.lt/kam

37. **Muzeum Teatru Lalek w Kownie**
(Laisvės al. 87A)
www.kaunoleliuteatras.lt

38. **Litewskie Muzeum Sportu**
(Muziejaus g. 7, 9)
www.lietuvossportomuziejus.lt

39. **Muzeum Art. Deco**
(Gedimino g. 48-5)
www.artdecomuziejus.lt

40. **Muzeum Szkoły Amsterdamskiej**
(Vytauto pr. 58-6)
www.amsterdamomokyklosmuziejus.lt

41. **Wyspa Nauki**
(Karaliaus Mindaugo pr. 50)
www.mokslosala.lt

Autentiški naminiai ledai, desertai ir šokoladas.
Bene geriausi Kaune!

Artisan ice cream, desserts and chocolate.
Almost the best what you can find in Kaunas!

Laisvės al. 75,
Kaunas

Osadę u ujścia Wilii do Niemna z której wyrosło miasto Kowno, po raz pierwszy wspomina się w 1361 roku, nieopodal stał już murowany zamek, przeznaczony do obrony przed krzyżackimi rejsami, stanowiący ważną część systemu obronnego nie tylko miasta, lecz całego państwa litewskiego.

W 1408 roku wielki książę litewski Witold nadał miastu prawa magdeburskie, na ich podstawie Kowno otrzymało samorząd, którego przywileje zatwierdzili później wszyscy wielcy władcy Litwy. Dla rozwoju Kowna duże znaczenie miało wygodne położenie geograficzne oraz szlaki wodne – Niemen i Wilia, które pozwoliły miejscowym kupcom zaangażować się w handel z Gdańskiem, Toruniem i Królewcem. Od wieku XV w Kownie działała komora celna, regulująca handel całego państwa drogami wodnymi i lądowymi z sąsiednimi Prusami. W XVI w. Kowno rozwijało się niezwykle szybko. Pojawiła się pierwsza szkoła, założono szpital-przytułek i aptekę, rzemieślnicy zaś zaczęli łączyć się w cechy. Pod koniec wieku Kowno pod względem ilości murowanych budynków wyróżniało się spośród innych miast Wielkiego Księstwa Litewskiego. W pierwszej połowie XVII w. miasto było otoczone murem.

Jednak wojny w połowie XVII w. i trwająca sześć lat okupacja moskiewska (1655–1661), z powodu której część mieszczan zmuszona była uciekać do Prus, oraz towarzysząca jej epidemia dżumy, zadały bolesny cios dobrobytowi miasta. Odradzające się Kowno raz jeszcze wycieńczyła Wojna Północna (1700–1721). W 1732 roku miasto zostało zniszczone przez duży pożar. Rozwój miasta hamowały zawirowania polityczne w państwie, a także częste wizyty wojsk Imperium Rosyjskiego (1734, 1735, 1748, 1767–1775).

Miasto odżywa

Oznaki odrodzenia się miasta zauważalne są w II połowie XVIII w. Kontynuowano renowację kościoła farnego, który mocno ucierpiał w pożarze 1732 roku, w 1781 roku ukończono renowację Ratusza, w 1786 roku zbudowano zajazd, który można nazwać pierwszym w mieście hotelem, w 1792 roku dokonano numeracji

budynków w mieście, zaś w 1794 roku zbudowano mosty przez Niemen i Wilię.

Niepokoje trwają

W 1795 roku po trzecim rozbiore Litwy i Polski Kowno trafiło pod władzę carskiej Rosji. W 1801 roku miasto zniszczył jeszcze jeden wielki pożar. W 1812 roku Kowno znalazło się w wirze wojny rosyjsko-francuskiej, w pobliżu miasta wraz z liczącą kilkaset tysięcy Wielką Armią przez Niemen przeprawił się sam Cesarz Francuzów – Napoleon Bonaparte. W tej wojnie Kowno było pierwszym miastem zajętym przez wojsko Cesarstwa. W trakcie wojny miasto zostało zdewastowane dwukrotnie: gdy Wielka Armia weszła do miasta, i gdy się z niego cofała.

W kierunku nowoczesnego miasta

W 1843 roku Kowno zostało centrum nowo powołanej guberni. W 1847 roku jako ulicę typu bulwarowego zaczęto formować prospekt Mikołaja (obecnie – Aleja Wolności). W 1862 roku do miasta doprowadzono kolej i zbudowano pierwszy nowoczesny most kolejowy na Niemnie, w 1898 roku zaczęła działać pierwsza elektrownia. Życie kulturalne miasta ożywiło przeniesienie postanowieniem carskich władz w 1864 roku stolicy Diecezji Żmudzkiej z Wornia do Kowna. W 1870 roku założono Kowieńskie Towarzystwo Miłośników Czytania, które założyło pierwszą w mieście bibliotekę publiczną. Wszelkie inicjatywy kulturalne podlegały jednak politycznym ograniczeniom jakie stosowały władze rosyjskie, tłumiące jakąkolwiek działalność narodową. W 1879 roku Kowno otrzymało status przygranicznej twierdzy wojskowej Imperium Rosyjskiego I klasy. Od 1882 roku do I wojny światowej wokół Kowna wyrósł pierścień umocnień obronnych, fortów i baterii. W 1895 roku dla rosyjskich żołnierzy zbudowano sobór. W 1892 roku na mocy umowy z szwajcarskim inżynierem E. O. Dupont w Kownie zaczął działać tramwaj konny, którego linia ciągnęła się od placu Ratuszowego do dworca kolejowego. W tym samym roku wybudowano teatr miejski na 500 miejsc.

Kowno – tymczasowa stolica

W czasie I wojny światowej, w latach 1915–1918 Kowno znajdowało się pod okupacją niemiecką. Po I wojnie światowej Litwa

Do trzynastu lat prac
budowlanych w okolicach
IX fortu wyrósł wysoki na 32
metry kompleks trzech pomni-
ków – monument poświęcony
pamięci ofiarom nazizmu.

rozpoczyna budowę niepodległej państwowości, a w wyniku zajęcia Wilna przez bolszewików, w 1919 roku do Kowna przenosi się Rada Państwa i Rada Ministrów. W 1920 roku, gdy Wilno zostało zajęte przez Polskę, Kowno otrzymało status tymczasowej stolicy, stając się zarazem najważniejszym miastem Litwy. Wcześniej w tym samym roku w Kownie zgromadził się Sejm Ustawodawczy, który położył podstawy prawne Republiki Litewskiej.

Kowno było tymczasową stolicą do 1939 roku, stanowiąc centrum polityczne, kulturalne i ekonomiczne kraju. W okresie międzywojennym miasto stopniowo ożywiało się, stawało bardziej nowoczesne i europejskie. Miasto przyzdobiło się w nowe budynki (kowieńska architektura międzywojenna), odnawiało stare, budowało mosty. W 1929 roku zaczęły kursować autobusy, a w celu usprawnienia komunikacji w latach 1931 i 1935 w mieście wybudowano funikulary na Zieloną Górę i Aleksotę. W 1920 roku otworzył swoje drzwi Teatr Opery, a dwa lata później Teatr Państwowy. W tym samym 1922 roku założono Uniwersytet Litewski, który w 1930 roku otrzymał imię Witolda Wielkiego. W 1938 roku w Kownie odbyły się pierwsze igrzyska narodowe, zaś rok później miasto gościło Mistrzostwa Europy w koszykówce, na potrzeby których zbudowano halę sportową, mogącą pomieścić 5 tysięcy widzów.

W czerwcu 1940 roku Litwę okupowały wojska radzieckie, które ponownie wkroczyły do miasta w 1944 roku, rozpoczynając okres się drugiej okupacji radzieckiej. W 1990 roku, po odzyskaniu przez Litwę niepodległości, przed Kownem otworzyły się możliwości rozwoju i współpracy z miastami zagranicznym.

HISTORIA TWIERDZY KOWNO

Położone u zbiegu dwóch największych rzek Litwy Kowno od dawna odgrywało ważną rolę w systemie obronności kraju. Wyjątkowe strategiczne położenie miasta doceniła także Rosja, która od 1795 roku panowała nad ziemiami litewskimi. Coraz bardziej zaostrzające się stosunki z sąsiadami zmuszały ją do wzmocnienia zachodniej granicy. W 1879 roku car Aleksander II podpisał rozporządzenie o budowie Twierdzy Kowno, a do lutego 1880 roku przygotowano plany stałych umocnień. Miasto miało otaczać pierścień złożony z 7 fortów i 12 stacjonarnych baterii. Po dwóch latach, 24 kwietnia 1882 roku, oficjalnie rozpoczęto budowę Twierdzy Kowno.

Forty budowano na kilka etapów: na początku doprowadzano drogę do umocnień, wykonywano prace gruntowe, a następnie budowano koszary, prochownie i inne obiekty. Budowa jednego fortu trwała około 3–5 lat. Poza fortami i bateriami w 1885 roku rozpoczęto budowę centralnych umocnień obronnych i magazynów na obu brzegach Niemna. Za pierścieniem fortów ukształtowano infrastrukturę twierdzy: zbudowano komendanturę, intendencję, sztab, zarząd inżynierów, siedzibę oficerów inżynierii, domy mieszkalne dla urzędników i budowniczych, stację telefoniczno-telegraficzną, elektryczną i wodną, wojskową stację kolejową, elewator, młyn, magazyny zbóż, stację gołębi wojskowych, straż pożarną i przystanie. W Dolnych Szańcach (Żemiejai Sančiai) i w Poniemoniu (Panemunė) wyrosły miasteczka wojskowe. Nie pozostawiono bez uwagi również sprawy

duchowe żołnierzy – w latach 1891–1895 zbudowano sobór Świętych Apostołów Piotra i Pawła. W 1889 roku na prawym brzegu Wilii rozpoczęto budowę VIII fortu. W latach 1903–1913 na wzgórzach na północny zachód od Kowna wzniesiono najnowszy i najnowocześniejszy IX fort. To pierwszy i jedyny zachowany do dzisiaj fort Twierdzy Kowno, przy budowie którego zamiast muru użyto beton. W dniu 23 kwietnia 1913 roku zatwierdzono plan wzmocnienia twierdzy. Planowano dodatkowo budowę 12 nowych fortów i 12 punktów oporowych, formując w ten sposób wokół miasta drugi, większy pierścień umocnień o długości 47,17 km. Prace wstrzymała I wojna światowa, która rozpoczęła się 28 lipca 1914 roku. Przed wojną zdążono wykończyć budowę 9 fortów i 10 baterii. W dniu 18 sierpnia 1915 roku twierdzę lądową Imperium Rosyjskiego I-ej klasy zajęli Niemcy.

Forty dzisiaj

Po zakończeniu wojny i odzyskaniu przez Litwę Niepodległości Twierdza Kowno już nigdy nie była używana zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem.

Budynki administracyjne Twierdzy Kowieńskiej przejęły litewskie instytucje państwowe, zaś forty przystosowano do innych potrzeb: przerobiono je na więzienia, magazyny, archiwa, mieszkania i in. Podczas II wojny światowej, gdy Litwę okupowały nazistowskie Niemcy, IV, VII i IX forty stały się miejscem masowych mordów ludności cywilnej. Dzisiaj mieszkańcy Kowna i goście miasta mogą zapoznać się z historią gigantycznego obiektu obronnego – Twierdzy Kowno – w muzeach, czynnych przy VII i IX forcie.

VI Fort Twierdzy Kowieńskiej

K. Baršausko g. 101

www.vdkaromuziejus.lt/karo-technikos-skyrius

VII fort Twierdzy Kowno

Archyvo g. 61

www.septintasfortas.lt

Muzeum IX fortu

Žemaičių pl. 73

www.9fortomuziejus.lt

Park Twierdzy Kowno

www.kaunotvirtove.lt

EXCLUSIVE ENTERTAINMENT IN KAUNAS

DP 60

KA-RINGAS

LA VOS GRINDYS

THE FLOOR IS LAVA

ESCAPE ROOMS DP60
Experience authentic history by Yourself

LASER TAG KA-RINGAS
Missions, operations and unexpected surprises

Tiny squares that pursue You and your friends

+37061490000 Kaunakiemio g. 5, Kaunas www.ka-ringas.lt

W 2015 r. Kowno, słynące z wyjątkowej architektury modernistycznej okresu międzywojennego (1919–1940), otrzymało Znak Dziedzictwa Europejskiego. W 2023 roku międzywojenna architektura Kowna, jako piąty obiekt w naszym kraju, otrzymała prestiżowy status dziedzictwa UNESCO.

Wieża kina „Romuva”, która doskonale uosabia zarówno modernizm, jak i Art Deco, przypomina o złotej erze kina przy alei Laisvės, kiedy można było odwiedzić aż dwanaście kin jednocześnie.
www.kcromuva.lt

Modernistyczna architektura wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – to wizytówka Kowna.

Po I wojnie światowej, gdy Litwa odzyskała swoją niepodległość, Polska zajęła stolicę – Wilno. Z dnia na dzień Kowno stało się najważniejszym miastem na Litwie, w którym skoncentrowały się instytucje rządowe, rozwijał się przemysł i osiedlali się nowi mieszkańcy. Kowno przejęło rolę stolicy państwa i stało się nowoczesnym symbolem wolnej Litwy. Społeczeństwo było nastawione optymistycznie i gotowe na zmiany, więc miasto potrzebowało budynków do różnych celów. A projektować je zaczęli utalentowani, zdolni architekci, którzy studiowali za granicą i wrócili na Litwę pełni świeżych pomysłów.

Prywatne i publiczne budynki, dzielnice i osiedla, które powstały w tymczasowej stolicy miały ogromny wpływ na życie i wizerunek miasta. Kowno stało się centrum nauki, kultury i edukacji. Powstały takie instytucje jak Uniwersytet Litewski, Kowieńska Szkoła Artystyczna, Wyższe Kursy Kultury Fizycznej, Teatr Państwowy, Radio, Muzeum Wojskowe i Obserwatorium Astronomiczne. Budowano nowe fabryki i rozbudowywano stare, kawiarnie i restauracje tętniły życiem, toczyło się aktywne życie społeczne w stylu europejskim, dużą wagę przywiązywano do kultury i sportu. W związku z tym, w 1939 r. zbudowano Halę Sportową, w której litewska męska reprezentacja koszykówki po raz drugi zdobyła mistrzostwo Europy, jakby uwieńczając Kowno na oczach Europy.

Ta transformacja Kowna odcisnęła wyraźne piętno na późniejszym rozwoju państwa Litewskiego: podsycała pragnienie okupowanego przez Związek Radziecki kraju do walki o wolność oraz ukształtowała tożsamość i kształt miasta. Jest to drugi okres architektoniczny (po baroku), w którym architektura litewska dotrzymywała kroku reszcie Europy. Gęsty, urbanistyczny pejzaż Kowna powstał w ciągu 20 lat. Tak duża koncentracja nowoczesnej architektury jest unikalnym zjawiskiem w całej Europie, odzwierciedlającym w międzynarodowym kontekście modernizmu zarówno ówczesne trendy stylu Bauhaus, jak i charakterystyczną stylistykę narodową,

która wyróżniała nowoczesną i wysokiej klasy międzywojenną architekturę Kowna z ogólnego kontekstu europejskiego.

NA CZELE LISTY ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA UNESCO

Pod koniec 2022 roku, kiedy Kowno pełniło rolę Europejskiej Stolicy Kultury, szczególną uwagę poświęcono tożsamości architektonicznej miasta, które otrzymało długo oczekiwaną wiadomość. Starannie przez ekspertów przygotowany wniosek „Modernizm kowieński: architektura optymizmu, 1919-1939” został zatwierdzony, a architektura modernistyczna miasta została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Charakterystyczna architektura naszego miasta znalazła się wśród nielicznych zabytków kultury powstałych w XX wieku.

Modernist Kaunas: Architecture of Optimism, 1919-1939

unesco

World Heritage Site

Duchem modernizmu przepelnionych jest ponad 6000 budynków w Kownie. Harmonia formy i funkcji, gra detali, materialność i aktualność nawet w XXI wieku fascynują nie tylko mieszkańców miasta, ale także rosnącą liczbę podróżujących miłośników architektury. Te na nowo przez Europę odkrywane miasto wyróżnia się unikalnymi interpretacjami stylów modernistycznych, w których można odnaleźć elementy art deco, neoklasycyzmu, tradycyjalizmu i funkcjonalizmu. Obszar wpisany na listę UNESCO obejmuje ponad 1500 unikalnych budynków w dzielnicach Nowego Miasta i Zielonej Góry (Žaliakalnis).

BUDYNKI ARCHITEKTURY MIĘDZYWOJENNEJ:

1. Dawny centralny budynek Poczty Litewskiej (obecnie Centrum Architektury)

(Laisvės al. 102)

2. Państwowy Teatr Muzyczny w Kownie (Laisvės al. 91)

3. Samorząd Miasta Kowna
(dawnie Kasy Oszczędnościowe)
(Laisvės al. 96)

4. Kowieńska Filharmonia Państwa
(dawnie Ministerstwo Sprawiedliwości oraz Sejm)
(L. Sapiegos g. 5)

5. Bank Litwy
(Maironio g. 25)

6. Zespół budynków
(V. Putvinskio g. 52, 54, 56, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72)

7. Muzeum Wojskowe im. Witolda Wielkiego i Narodowe Muzeum Sztuki M. K. Čiurlionisa
(V. Putvinskio g. 55)

8. Funikular na Zieloną Górę
(Aušros g. 6)

9. Bazylika Zmartwychwstania Pańskiego w Kownie
(Žemaičių g. 31)

10. Gimnazjum im. Jonasa Jablonskisa (Aušros g. 3)

11. Dawna siedziba spółki „Dienocentras”

(Laisvės al. 55/S. Daukanto g. 18)
12. Dawna siedziba spółki „Pažanga”
(Laisvės al. 53)

13. Kino „Romuva”
(Laisvės al. 54)

14. Dom Oficerów
(A. Mickevičiaus g. 19)

15. Dom wielorodzinny J. i G. Lapėnasów
(Kęstučio g. 38)

16. Litewski Uniwersytet Nauk o Zdrowiu
(A. Mickevičiaus g. 9)

17. Szpital Wojskowy w Kownie
(Vytauto pr. 49)

18. Dawna siedziba korporacji „Neo-Lithuania”
(Parodos g. 26)

19. Litewski Uniwersytet Sportu
(Sporto g. 6)

20. Hala Sportowa w Kownie
(Perkūno al. 5)

21. Muzeum Miasta Kowna, oddział M. i K. Petrauskasów
(K. Petrausko g. 31)

ARCHITEKTURA DREWNIANA

Na Litwie, tradycja budownictwa drewnianego jest wyjątkowa stara. Na późniejszą popularność duży wpływ miały dobrze znane i bliskie większości mieszkańców wiejskie chaty i drewniane kościoły. Drewno było również popularnym materiałem budowlanym w międzywojennym Kownie, ponieważ murowane konstrukcje były znacznie droższe i rzadko przystępne większości mieszkańców.

OBIEKTY:

22. Willa architekta Antanasa Jokimasa (Minties Rato g. 2)

23. Dom kapitana Antanasa Gedmantasa (Žemuogių g. 2)

24. Willa kompozytora Juozasa Gruodisa (Salako g. 18)

25. Willa przedsiębiorcy Pranasas Urbonasa (Žemaičių g. 20)

26. Willa technika budowlanego Jonasa Varneckisa (Sietyno g. 17)

27. Willa Juozasa i Stasė Geniušasów (Tulpių g. 21)

28. Willa Barbory i Kazysa Zubauskasów (A. Smetonos al. 81)

29. Dom pedagoga Jonasa Dereškevičiausa (Minties Rato g. 24)

30. Dom-Muzeum Juozasa Zikarasa
(J. Zikaro g. 3)

31. Dom-Muzeum J. Grušasa
(Kalniečių g. 93)

32. Willa „Grabytė”
(Gailutės g. 19)

Donad 6000 budynków
w Kownie oddycha
duchem międzywojennego
modernizmu. Unikalne
zabytkowe okna oraz
inne elementy małej
architektury przyciągają
oczy każdego przechodnia.

KOWNO - MIASTO PROJEKTU UNESCO

Sieć Miast Kreatywnych UNESCO, składająca się z siedmiu dziedzin - rzemiosła i sztuki ludowej, wzornictwa, filmu, gastronomii, sztuki mediów, literatury i muzyki - została utworzona w 2004 r. w celu wzmocnienia współpracy z miastami i między miastami, które uznały kreatywność za strategiczny czynnik zrównoważonego rozwoju w wymiarze gospodarczym, społecznym, kulturowym i środowiskowym.

Jungtinių Tautų
Švietimo, mokslo ir
kultūros organizacija

2015 m. paskelbtas
UNESCO kūrybinis
miestas

W grudniu 2015 r. Kowno stało się pierwszym miastem w Europie Środkowo-Wschodniej, które otrzymało status Miasta Kreatywnego UNESCO. Do globalnej Sieci Miast Kreatywnych należą takie miasta jak Montreal (Kanada), Kobe (Japonia), Helsinki (Finlandia), Detroit

(USA), Bilbao (Hiszpania), Singapur (Singapur), Berlin (Niemcy) i Bandung (Indonezja), Puebla (Meksyk), Budapeszt (Węgry), Kurytyba (Brazylia), Buenos Aires (Argentyna), Szanghaj (Chiny), Nagoja (Japonia), Seul (Korea Południowa), Saint-Etienne (Francja), Dundee (Szkocja), Turyn (Włochy) i Graz (Austria).

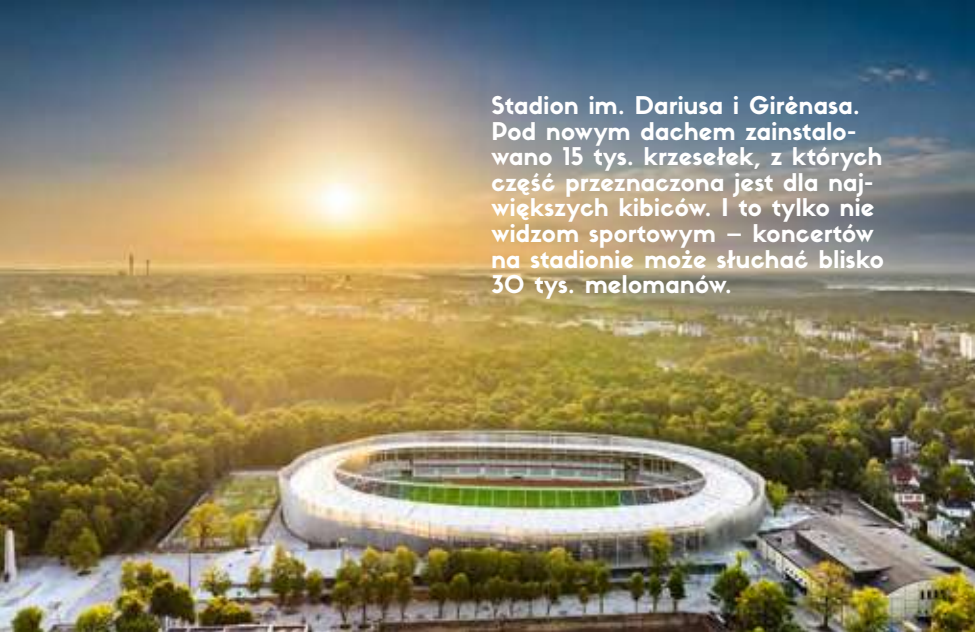

ZNAK DZIEDZICTWA EUROPEJSKIEGO W KOWNIE

W 2015 r. Kowno otrzymało Znak Dziedzictwa Europejskiego, który uznaje fenomen utworzenia Kowna jako tymczasowej stolicy w latach 1919-1940 za znaczący dla kultury europejskiej. 44 modernistyczne budynki z tego okresu otrzymały Znak Dziedzictwa Europejskiego.

Stadion im. Dariusza i Girėnasa. Pod nowym dachem zainstalowano 15 tys. krzesełek, z których część przeznaczona jest dla największych kibiców. I to tylko nie widzom sportowym – koncertów na stadionie może słuchać blisko 30 tys. melomanów.

KOWNO – LITEWSKA STOLICA SPORTU

Obok różnych tytułów Kowna warto pamiętać, że jest to również stolica sportu. Dzięki ścieżkom rowerowym, udogodnieniom dla pieszych i rowerów (a nawet rowerów jednośladowych) Kowno ma coś do zaoferowania zarówno aktywnemu sportowcowi, jak i zapalonemu kibicowi. Ostatnie lata to prawdziwie złoty wiek w historii kowieńskiego sportu – jeden po drugim otwierano nowo wybudowane lub zrekonstruowane obiekty infrastruktury sportowej.

Stadion im. Dariusza i Girėnasa

Po czterech latach przebudowy otwarto Stadion im. Dariusza i Girėnasa, który otrzymał kategorię 4 UEFA. Przewiduje się, że będzie on gościł co najmniej 15 imprez rocznie, w tym co najmniej 10 znajdzie się w kalendarzach federacji sportowych. Historyczny stadion został otwarty w 1925 r. na podmokłym terenie dąbrowy. Dopiero co odnowiony, był miejscem pierwszego meczu piłkarskiego pomiędzy reprezentacjami Litwy i Estonii w 1936 r., który Litwa wygrała 2:0. W 1938 r. odbyła się tu pierwsza narodowa olimpiada.

Arena „Žalgiris”

Otwarta w 2011 r. na wyspie Niemen arena jest dziełem architekta Eugenijusa Mi-

liūnasa. To wciąż najnowocześniejsza i największa wielofunkcyjna arena w krajach bałtyckich, siedziba drużyny koszykarskiej „Žalgirisu” i tysięcy kibiców. To tutaj bije się rekordy frekwencji, odnosi najważniejsze zwycięstwa, a wsparcie z trybun sięga zenitu. W arenie odbywają się również regularne koncerty artystów litewskich i zagranicznych oraz wiele innych różnej skali wydarzeń.

Dom Koszykówki

Nowo wyremontowane muzeum przyciąga fanów koszykówki wystawą zdobytych trofeów oraz słynną litewską flagą kibiców, powiewającą na wielu najbardziej znanych arenach świata. Wystarczy się rozejrzeć – najsłynniejsze litewskie osiągnięcia, akcesoria kibiców i kolekcja piłek do koszykówki są tu w zasięgu ręki. Dom Koszykówki można zwiedzać samodzielnie lub z przewodnikiem, a dla dzieci przygotowano specjalne wycieczki edukacyjne.

Hala widowiskowo-sportowa w Kownie

Ten historycznie ważny dla Kowna i Litwy obiekt odrodził się niedawno, po trzech latach przebudowy. Hala widowiskowo-sportowa, zwana nieraz mekką koszykówki, została zbudowana w 1938 r. w mniej niż pół roku i stała się jedynym budynkiem w Europie przeznaczonym wyłącznie do gry w koszykówkę. Uważana wówczas za ultrano-

woczną, hala wyróżniała się imponującymi parametrami technicznymi – cztery nitowane stalowe łuki, żelbetowe fundamenty, drewniane trybuny (później zastąpione żelbetowymi), a także pojemność 11 000 widzów (3500 miejsc siedzących). To właśnie na tej arenie, zbudowanej w rekordowym czasie sześciu miesięcy i otwartej z okazji Mistrzostw Europy w Koszykowie w 1939 r. (zaprojektowanej przez inżyniera Anatolija Rozenbliuma po tym, jak wielu znanych architektów zrezygnowało z powodu ograniczeń czasowych), odniesiono najważniejsze koszykarskie zwycięstwa lat I Republiki i lat okupacji sowieckiej. Tu narodziła się legenda „Žalgirisu” i powstał kult dziennikarza i twórcy programu „W świecie koszykówki” (Krepšinio pasaulyje) Vidasa Mačiulisa.

Litewskie Muzeum Sportu

Działające od ponad trzech dekad muzeum zgromadziło ok. 20 tys. eksponatów. Pokazują one historię sportu na Litwie, rozwój poszczególnych dyscyplin oraz sylwetki ich pionierów. Na ekspozycji można zobaczyć m.in. nagrody i pamiątki wybitnych litewskich sportowców – olimpijczyków, mistrzów i rekordzistów Świata oraz Europy. Muzeum można zwiedzać samodzielnie lub skorzystać z oferty wycieczek z przewodnikiem i zajęć edukacyjnych.

Arena Lodowa i Pałac Lodowy w Kownie

Arena Lodowa przy ulicy Aušros w Zielonej Górze (Žaliakalnis) była punktem wyjścia dla kariery wielu łyżwiarzy i hokeistów,

którzy później stali się sławni. Teraz w szkole sportowej „Startas” trenują dziesiątki dzieci, które chcą zostać gwiazdami. Gra się również w curling.

Niedawno swe drzwi otworzył nowy Pałac Lodowy w Kownie. Dwa lodowiska służą do zbiorowej jazdy na łyżwach, trenują tu męskie i damskie drużyny hokejowe oraz tancerze.

Baseny w arenie „Žalgiris” i „Girstutis”

W ciągu niespełna dwóch lat na wyspie Niemen wybudowano basen o wymiarach olimpijskich ze strefą spa i miejscem na klub sportowy. Jedno z jacuzzi jest otwarte i wychodzi na Niemen. Co ciekawe, z alei Króla Mendoga konstrukcja jest prawie niewidoczna – gdy dach budynku pokryje zielona trawa, basen niczym kameleon wtapia się w otoczenie.

Oczywiście, pływacy w Kownie są spragnieni do dziś! Znany od pokoleń, nowoczesnie odnowiony basen „Girstutis” służy nie tylko do profesjonalnego, ale i amatorskiego uprawiania sportu bądź aktywności rekreacyjnych. Bogata oferta zajęć i ćwiczeń w wodzie i na siłowni zaspokozi potrzeby każdego, niezależnie od wieku. Działa tu również Akademia Pływania „Banga”, gdzie najmłodszy mogą uczyć się pływać już od 4 roku życia. Z usług „Girstutisa” korzysta, między innymi, litewska narodowa drużyna pływacka. Tu trenuje również litewska drużyna paraolimpijska, która latem ubiegłego roku zdobyła srebrny medal na Mistrzostwach Świata w pływaniu dla osób niepełnosprawnych.

Arena „Žalgiris” i basen na wyspie Niemen

W celu pokolorowania miasta i ożywienia przestrzeni publicznych, zawodowi artyści darują kowieńskim ścianom wielkoformatowe rysunki. Rysunki tworzone są w oparciu o życie, aktualia i idee miejsca oraz jego wspólnoty. Te dzieła sztuki stają się nowymi atrakcjami oraz żywymi, wpadającymi w pamięć znakami miasta.

Kowno to miasto otoczone wyjątkową aurą, w którym sztuka i kreatywność towarzyszą niemal każdej dziedzinie życia – od ukochanych i pielęgnowanych podwórz, po doliny i areny rozbrzmiewające śpiewem.

Miasto nieustannie zachęca do kreatywności zarówno w przestrzeni publicznej, jak i prywatnej. Sprawdź Poznaj szeroką gamę obiektów i projektów kulturalnych: budynki zamienione w dzieła sztuki, galerie, salony designu, kawiarnie bohemy i najbardziej nieoczekiwane przestrzenie. Różnorodność wydarzeń również Cię zaskoczy. Skuś się, a dobra zabawa gwarantowana! Pełne nowych doznań i odkryć życie kulturalne Kowna jest gorącym ośrodkiem nowoczesnej i młodzieżowej kultury, dlatego każdy, kto kocha sztukę, znajdzie w Kownie swój własny kąt. Każdego roku Kowno wciąga w ogromną przestrzeń wydarzeń. Zapraszamy na festiwale o długiej historii i tradycjach lub takie, które dopiero do jej miana aspirują.

KUNSTGALERIEN

Meno parkas

(Rotušės a. 27)
www.menoparkas.lt

Galeria Fotografii w Kownie

(Rotušės a. 1 / Vilniaus g. 2)
www.kaunasgallery.lt

VDU galerie „101”

(Muitinės g. 7)
www.galerija101.lt

Galeria Sztuki im. M. Žilinskasa

(tymczasowo zamknięte)
(Nepriklausomybės a. 12)
www.ciurlionis.lt

Galeria Obrazów w Kownie

(K. Donelaičio g. 16)
www.ciurlionis.lt

Meno ministerija

(K. Donelaičio g. 60)
www.menoministerija.lt

Drobės galerie

(Drobės g. 62, Kaunas)
www.lidskaunas.lt

Aukso pjūvis

(K. Donelaičio g. 62/ V.Putvinskio g. 53)
www.auksopjuvis.lt

Kauno langas

(M. Valančiaus g. 5)
www.klangas.lt

WYDARZENIA MIEJSCA

Państwowa Filharmonia w Kownie

(L. Sapiegos g. 5)
www.kaunofilharmonija.lt

Państwowy Teatr Muzyczny w Kownie

(Laisvės al. 91)
www.muzikinisteatras.lt

Narodowy Teatr Dramatyczny w Kownie

(Laisvės al. 71)
www.dramosteatras.lt

Arena „Žalgiris”

(Karaliaus Mindaugo pr. 50)
www.zalgirioarena.lt

Dom Artystów w Kownie

(V. Putvinskio 56)
www.kmn.lt

Hala sportowa w Kownie Stadion im. Dariusa i Girėnasa

(Perkūno al. 5)
www.stadionas.lt

Centrum Kultury w Kownie

(Vytauto pr. 79)
www.kaunokulturoscentras.lt

Dolina Pieśni w Kownie

(Dąbrowa)

Donelaičio
K. Donelaičio st. 66
+370 (690) 06 611

- TAPAS
- EUROPEAN KITCHEN
- COCKTAILS
- VINYL MUSIC
- TERRACE

Radisson
VIESBUTIS

YOUR STYLISH STAY IN KAUNAS CITY CENTER
RADISSON HOTEL KAUNAS
radissonhotels.com/radisson

Marzec

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ SZCZĘŚCIA

www.kmn.lt

W 2012 roku Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych, w celu uświadomienia ludziom na całym świecie znaczenia szczęścia w ich życiu, postanowiło ustanowić Międzynarodowy Dzień Szczęścia.

W roku 2018 w Kownie po raz pierwszy zorganizowano Dzień Szczęścia, a wydarzenie to stało się integralną częścią życia miasta.

Corocznie 20 marca miasto obchodzi Międzynarodowy Dzień Szczęścia. W najbardziej nieoczekiwanych miejscach można znaleźć różnego rodzaju zabawne i podnoszące na duchu przystanki kulturalne.

ciąga do miasta miłośników tej muzyki oraz najważniejszych wykonawców z Litwy i z zagranicy. Podczas festiwalu wiele miejskich przestrzeni oddycha jazzem, dlatego wiosna panuje nie tylko na zewnątrz, ale jest też widoczna na twarzach ludzi. W ostatni weekend kwietnia Kowno świętuje i staje się międzynarodowym centrum muzycznym, prawdziwą stolicą litewskiego jazzu.

KAUNAS-MARATHON

www.kaunasmarathon.lt

W drugiej połowie kwietnia Kowno zatrzymuje ruch uliczny i rozdaje rekordową liczbę medali - Maraton Kowieński! Międzynarodowa impreza sportowa przyciąga do Kowna tysiące uczestników, jest otwarta dla wszystkich, bez względu na wiek, zawód, przekonania czy sprawność fizyczną. Celem tego święta

Kwiecień

"KAUNAS JAZZ"

www.kaunasjazz.lt

Organizowany od ponad dwudziestu lat festiwal „Kaunas Jazz” co wiosnę przy-

THE BIGGEST INTERNATIONAL RUNNING EVENT IN KAUNAS!

A springtime run that attracts thousands of participants from all over the world, designed for both professionals and amateurs. A certified marathon course and the most incredible atmosphere!

APRIL 27, 2025
APRIL 26, 2026

WWW.KAUNASMARATHON.LT

KAUNAS AKROPOLIS MARATHON 2025

biegowego jest integracja mieszkańców i zapalonych sportowców, promocja aktywności społecznej i fizycznej oraz kształtowanie tradycji zdrowego stylu życia na Litwie.

Maj

TYDZIEŃ LITERATURY W KOWNIE

www.literaturossavaite.lt

Organizowany na początku maja festiwal prezentuje współczesną literaturę litewska i światowa. Gromadzi najciekawszych litewskich i zagranicznych pisarzy, a jednocześnie promuje twórczość autorów z Kowna oraz młodych literatów.

ŚWIĘTUJMY RZEKĘ

Już po raz piąty organizowana jest impreza, która wzdłuż Niemnia gromadzi wszystkich miłośników wody. Do urządzonych na brzegu wysp kulturalnych można przysiąść łódką, kajakiem, deską, tratwą.

FESTIWAL LATAWCÓW „MIĘDZY ZIEMIĄ A NIEBEM”

W Sapieżyszkach przy kościele gotyckim, na brzegu Niemnia każdej wiosny odbywa się festiwal w czasie którego mają miejsce warsztaty i zawody latawcowe, pokazy dużych latawców, doskonała rozrywka dla całej rodziny.

ŚWIĘTO PODWÓRKOWE

Na najdłuższą, pod różnymi względami, kolację na Alei Wolności, zapraszani są wszyscy kowieńscy sąsiedzi i ich goście.

URODZINY KOWNA

www.kaunas.lt

Największe miejskie święto corocznie hucznie obchodzone jest w maju. Średniowieczne tradycje i szacunek dla środowiska oraz dziedzictwa doskonale współgrają z innowacjami oraz wartościami XXI wieku. Epicentrum urodzin stanie się amfiteatr zamku kowieńskiego, z którego urodzinowe imprezy promieniują na całą starszą część miasta.

DZIEŃ ULICY PUTVINSKISA

www.kmn.lt

Ostatnia niedziela maja to tętniący życiem kulturalny festiwal uliczny z kreatywnymi warsztatami dla całej rodziny, ciekawymi wycieczkami i dobrą muzyką.

CYKL FESTIWALI-KONKURSÓW „KAUNAS CANTAT”

www.kaunascantat.lt

Największy festiwal muzyki chóralnej, podczas którego w ramach którego można się zapoznać z różnymi stylami muzyki chóralnej na najwyższym poziomie.

Maj–sierpień

FESTIWAL MUZYKI W POŻAJŚCIU

www.pazaislis.lt

Światowej sławy wykonawcy, muzyka klasyczna i dawna, różne projekty twórcze, jazz i jeszcze wiele wrażeń w ciągu całego lata pozwoli doświadczyć festiwal muzyki w Pożajsciu.

Czerwiec

TYDZIEŃ DESIGNU

www.dizainoforumas.lt

Tradycyjnie w pierwszym tygodniu maja pięć litewskich miast – Wilno, Kowno, Kłajpeda, Szawle i Telsze – zanurzają się w święto wzornictwa, podczas której goście są zachęceni do udziału w warsztatach twórczych, zwiedzenia wystaw, wymiany wiedzy na międzynarodowych konferencjach, twórcy natomiast – do prezentacji swoich najnowszych prac.

Lipiec

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL „OPERETKA NA ZAMKU

www.operetta.lt

Pierwszy festiwal operetki w Europie Wschodniej, podczas którego najpiękniejsze utwory wykonują śpiewacy, muzycy i orkiestry z różnych krajów europejskich.

FESTIWAL POEZJI ŚPIEWANEJ „ALEJA AKACJI”

Festiwal poezji śpiewanej przyciąga najpopularniejszych bardów Litwy, od laureatów konkursów młodzieżowych po tużów sceny, zagranicznych gości, czy „przybyszy” z rocka, bluesa, country, muzyki popularnej i ludowej.

ŚWIĘTO LOTNICTWA W KOWNIE

www.aleksotoaerodromas.lt

Pod koniec lipca na lotnisku im. S. Dariusza i S. Girėnasa odbywa się Kowieńskie Święto Lotnictwa, które przyciąga pasjonatów latania z całego miasta oraz gości. Wydarzenie jest okazją, by podziwiać i cieszyć się osiągnięciami lotnictwa.

NOC ZAPACHÓW

www.botanika.vdu.lt

To święto aromatów i zapachów, organizowane w lipcu w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Witolda Wielkiego. W jego ramach odbywają się instalacje artystyczne, warsztaty edukacyjne i koncerty.

Sierpień**MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL SZTUKI SCENICZNEJ „CONTEMPO”**

www.contempefestival.lt

W programie festiwalu - starannie wyselekcjonowani artyści oraz projekty współczesnej sztuki scenicznej z Litwy oraz zagranicy.

FESTIWAL AUDRA

www.audrafestival.lt

Wydarzenie, które wywarło silne wrażenie na miłośnikach muzyki elektronicznej z całej Europy, powraca z wizją ponownego otwarcia na kilka dni dawno zamkniętych przestrzeni. Zakurzone mury zapełnią się tłumem ludzi, którzy odkryją kolejny niezbadany zakątek miasta i zapuszczą się w świat wyjątkowej muzyki.

Wrzesień**FESTIWAL FLUXUS I WSPINACZKA NA GÓRĘ WYSTAWOWA**

www.kmn.lt

Festiwal Fluxus zaprasza na spotkanie, które zamieni ten dzień w prawdziwe święto wspólnoty, ekspresji i przyjaźni mieszkańców Kowna i regionu. Zainspirowani ruchem Fluxus uczestnicy będą w nietypowy sposób wspinać się na Wzgórze Wystawowe. Eksperymentalne i kreatywne kostiumy, przez całą noc staną się formą ekspresji wszystkich uczestników.

Październik**FESTIWAL NARRACJI**

Organizatorzy festiwalu zapraszają do opowiedzenia miasta i swoich prywatnych historii. Smutnych, zabawnych, ważnych dla historii Kowna lub nikomu nieznanym. Historie zostaną opowiedziane za pomocą dźwięku, światła, obrazów i słów.

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL TANCA WSPÓŁCZESNEGO

www.aura.lt

Podczas festiwalu prezentowane są prace choreografów i zespołów z zagranicy, łączące w sobie różne formy, techniki i tradycje sztuki tanecznej.

Sierpień–październik**KOWIEŃSKIE BIENNALE**

www.bienale.lt

Największa w regionie bałtyckim międzynarodowa impreza poświęcona sztuce współczesnej, na którą składają się wystawy, programy rezydencji artystów, warsztaty twórcze, programy edukacyjne, publiczne projekty artystyczne.

Grudzień**UROCZYSTE ZAPALENIE BOŻONARODZENIOWEJ CHOINKI I ŚWIĄTECZNE MIASTECZKO**

www.kaunas.lt

KAUNAS FULL OF EVENTS		ALL CULTURE IN ONE PLACE	
PLATFORM BY KMM KALNO MENININKŲ NAMAI			

Zapomnijcie o codziennych zmartwieniach i oddajcie się przygodom, które proponuje wam Kowno: wspinaczka po skałach, parki przygód, skoki na linie, siatkówka plażowa, jedyny okrągły tor wyścigowy na Litwie, park linowy, paintball i wiele innych możliwości aktywnego spędzenia czasu!

Zabawa na łonie natury

Park Santaka i Park na wyspie na rzece Niemien również przyciągają turystów. Parki są doskonałym terenem rekreacyjnym, gdzie można nie tylko spacerować, ale także uprawiać sport i wziąć udział w wydarzeniach sportowych i rozrywkowych. Wyspa na Niemnie zaprasza wszystkich miłośników siatkówki plażowej, Santaka posiada nowy skatepark. Większość parków w Kownie została wyposażona w siłownię na wolnym powietrzu, place zabaw dla dzieci i stoły do gry w szachy.

Niedaleko Kowna, w Jadagoniach, można spróbować wspinaczki na jedynej na Litwie otwartej skale wspinaczkowej, a także w parku linowym, zagrać w tenisa na świeżym powietrzu, siatkówkę plażową oraz wypróbować tor błotny.

Dla poszukiwaczy wyzwań

Escape room to wspaniałe miejsce do spędzenia czasu ze znajomymi, współpracownikami czy rodziną, w którym za pomocą logicznego myślenia, wyobraźni i spostrzegawczości drużyny poszukują różnych wskazówek, rozwiązują zagadki, aby jak najszybciej wydostać się z zamkniętego pokoju. Kto chce się poruszać

niechaj wybierze park trampolin. Tutaj nie będziecie czuli ani ziemi pod nogami, ani lęku wysokości.

Litewski Ogród Zoologiczny w Kownie zaprasza do odwiedzenia ponad 3000 zwierząt. Ta kolekcja obejmuje ponad 250 gatunków, z których wiele znajduje się w litewskich i międzynarodowych czerwonych księgach gatunków zagrożonych. Całkowicie odnowione zoo proponuje zajęcia edukacyjne, wycieczki, egzotarium z centrum edukacyjnym, place zabaw dla dzieci oraz wieżę widokową z windą. Więcej informacji można znaleźć na stronie www.zoosodas.lt.

Muzeum Zoologiczne im. Tadasa Ivanauskasa w Kownie, działa już od 100 lat i nie pozostawi nikogo obojętnym. Na powierzchni 2500 metrów kwadratowych znajduje się 17 000 eksponatów! Znajdź czas, aby zobaczyć je wszystkie. Więcej informacji na stronie www.zoomezijus.lt.

Gdy chce się grać, doświadczyć, uczyć i poczuć jednocześnie, należy udać się do „CurioCity”. To największe w krajach Bałtyckich centrum zabaw dla dzieci. Tutaj nie tylko wylecicie statkiem w kosmos, poślizgacie się po tęczce, rozwikłacie zagadki detektywistyczne i zmierzycie się z innymi wyzwaniami. Nie zapomnijcie sprawdzić również spektakli dla dzieci w miejskich teatrach.

**KONTAKTINIS
ZOOLOGIJOS SODAS,
KURIAME SUSIPAŽINSITE
SU NAMINIAIS GYVŪNAIS
IŠ LABAI ARTI!**

ZOO PARK

**A CONTACT ZOO
WHERE YOU CAN GET
UP CLOSE WITH
DOMESTIC ANIMALS!**

Islandijos pl. 32, Kaunas
www.zoopark.lt

**THE LARGEST KIDS
EDUTAINMENT CENTRE IN
THE BALTIC STATES!**

Islandijos pl. 32,
Kaunas, SPC MEGA.
+370 688 33202
www.curiocity.lt

CURIO CITY
city for curious kids

Nie przegapcie okazji
by popływać na Zalewie
Kowieńskim wynajętym
rowerem wodnym lub
łódką, odwiedźcie Zatokę
Miłości. Często zaglądają
tutaj czaple siwe.

Turystyka wodna w Kownie oferuje wiele możliwości podziwiania zarówno miasta, jak i wspaniałej przyrody. Pozostaje tylko wybrać odpowiednią dla siebie wycieczkę. Nie zapomnij tylko zatroszczyć się o bilety z wyprzedzeniem!

www.nemunoturas.lt
www.nemunastravel.lt

I i II PLAŻA NAD MORZEM KOWIEŃSKIM

(T. Masiulio g.)

Można popływać po Morzu Kowieńskim wynajętym rowerem wodnym lub łódką, zagrać w siatkówkę plażową, czynna jest też kawiarenka.

PLAŻA NAD JEZIOREM LAMPĖDIS

(Raudondvario pl. 161A)

Jedno z najbardziej ulubionych przez mieszkańców Kowna miejsc wypoczynku i kąpeli. Znajduje się tu też camping, dlatego jest to idealne miejsce dla turystów. Można tutaj wynająć kajaki i rowery wodne. Park wakeboardowy posiada jedną z najdłuższych w całej Europie tras (długość – 287m). Można też spróbować swoich sił na desce z wiośłem. To uniwersalny sport dla każdego, niezależnie od wieku. W Lampėdžiai można również

zagrać w koszykówkę, siatkówkę plażową, mini-golf czy tenisa. Na drugim brzegu znajduje się park przygód. Każdy znajdzie tu odpowiednią dla siebie rozrywkę wodną lub inny sposób aktywnego spędzenia czasu!

PLAŻA W PONIEMUNIŲ

(A. Smetonos al. 4)

Przytulny i przyjemny pobyt nad wodą zapewnia przestrzeń rekreacyjną z boiskami sportowymi, placami zabaw, altankami i ławkami, a jeśli zgłodniejesz po aktywnym wypoczynku, możesz odwiedzić „Ipanema”

Plaża nad jeziorem
Lampėdis

Autentiški naminiai ledai, desertai ir šokoladas.
Bene geriausi Kaune!

Artisan ice cream, desserts and chocolate.
Almost the best what you can find in Kaunas!

Laisvės al. 75,
Kaunas

Rotušės a. 15,
Kaunas

Park Regionalny Zalewu Kowieńskiego założono w celu zachowania wyjątkowego kompleksu krajobrazu Zalewu Kowieńskiego, wielkie odkrywki, zalane ujścia dopływów Niemna, unikalny kompleks architektoniczny klasztoru w Dozajściu oraz inne pomniki przyrody i kultury. Park o powierzchni 9869 ha znajduje się na terytorium miasta Kowna, rejonu kowieńskiego i kosedarskiego.

Ścieżka edukacyjna w Pokalniszkach

Park Regionalny Zalewu Kowieńskiego to miejsce, gdzie Niemen przeobraża się w rozległe, niemal morskie rozlewiska. Trudno je sobie wyobrazić bez bieli żagli, strzelistych wież kościoła w Pożajściu, zielonych półwyspów wcinających się w taflę wody oraz nadbrzeżnych lasów, skrywających jedno z najrzadszych gatunków zwierząt. Do najbardziej malowniczych elementów krajobrazu należą strome, wysokie brzegi zalewu, urwiska i odosłonecia skalne, zalane doliny rzeczne przypominające norweskie fiordy oraz fragmenty pradawnej puszczy. Prawdziwą perłą przyrody jest rozciągający się na stromym zboczu rezerwat jałowcowy w Orłowskich, znany jako Dolina Jałowca.

Na terenie parku znajduje się również unikatowe w skali kraju Arboretum w Dubravie, Litewskie Muzeum Etnograficzne. I tylko tutaj rośnie goździk kosmaty.

1. LEŚNA SZKOŁA I CENTRUM OBSŁUGI ZWIEDZAJĄCYCH PARKU REGIONALNEGO ZALEWU KOWIEŃSKIEGO

(współrzędne: 502714, 6078579)
prowadzi zajęcia z edukacji ekologicznej oraz oferuje są różne atrakcje dla grup i turystów. Czujesz się w lesie jak w domu? Wybierz lekcję „Odkrycia na bagnach”! Może nie spotkasz tam Shreka ani Dziada Bagienego, ale z pewnością poznasz jedyną w swoim rodzaju strefę ochronną rezerwatu, niespotykaną nigdzie indziej na Litwie. Znasz tylko taką krainę Oz, w której robi się zakupy i spędza wolny czas? A cyrk kojarzy Ci się wyłącznie z

kolorowymi namiotami i akrobacjami? Jeśli tak – koniecznie weź udział w lekcji „Gdzie rodzą się stalaktyty”, która wprowadzi Cię w fascynujący świat geologii. Myślisz, że masz najlepszą drużynę? Zbierz znajomych i weź udział w emocjonującym quizie o terenach chronionych i Parku Regionalnym Zalewu Kowieńskiego. Szkoła Leśna posiada też miejsca noclegowe dla grupy do 24 osób.

2. ŻEGŹDRAŃSKI SZLAK GEOLOGICZNY

(współrzędne: 504920, 6083627)
Lekcja geologii pod gołym niebem! Wędrując 1,6-kilometrowym szlakiem, odkryjesz nie tylko jego kulminacyjny punkt – konglomerat w Kalniszkach, ale również przeniesiesz się w odległą przeszłość skrytą w głębi ziemi. Tutejsze warstwy geologiczne można chłoniąć niczym kolejne warstwy tortu. Rozglądaj się uważnie i zachowaj czujność – chyba że chcesz obudzić śpiącego żegźdrańskiego niedźwiedzia!

3. ŚCIEŻKA EDUKACYJNA W POKALNISZKACH

(współrzędne: 501276, 6080004)
Idealna propozycja dla aktywnych spacerowiczów: grodzisko Pokalniszki, niosące w sobie ducha księcia Wojszwida, pagórkowaty krajobraz erozyjny w Girionys, zamieszany przez borsuki, siedlisko tufów, bunkier z czasów I wojny światowej i interaktywne tablice edukacyjne, które można samodzielnie odkrywać w terenie.

4. ŚCIEŻKA EDUKACYJNA ORŁOWISZKI (DOLINA JAŁOWCA)

(współrzędne: 511532, 6075400)
Szlak, całkowicie zasłużenie, uznawany jest za jeden z najpiękniejszych. Ale nie sama uroda jest tu najważniejsza, lecz dobra, które chronimy. To jedyne miejsce, gdzie rośnie goździk kosmaty i jedyne, gdzie można oddychać pełną piersią powietrzem przesyconym fitoncydami wydzielanymi przez jałowce. Wzrok przyciąga malownicza wyspa Dobinta, na której żyje rzadki ptak – zielonka zwyczajna.
Uwaga! Na szlaku obowiązuje zakaz palenia.

5. PUNKT WIDOKOWY NA WZGÓRZU MERGAKALNIS

(współrzędne: 515697, 6076504)
To najwyższa wychodnia w całym parku, z którego roztacza się imponująca pa-

norama Zalewu Kowieńskiego oraz widok na Wyspę Ptaków. Obserwując loty ptaków, warto zatrzymać się na chwilę, przeczytać lokalną legendę i... koniecznie pobujać się w zawieszanej beczce! Upewnij się jednak, że nie jesteś zbyt lekkomyślny – i że w pobliżu nie kręca się... koty.

6. PLENEROWA EKSPOZYCJA W DOLINIE NAD NIEMNEM

(współrzędne: 513081, 6076834)
Przeniesione gospodarstwa, zalane lasy i grodziska, krajobraz nieodwracalnie zmieniony przez wodę... To wystawa pod gołym niebem. Na tablicach umieszczono kody QR, dzięki którym można posłuchać pieśni, opowieści i legend dawnych mieszkańców zatopionych wsi – tzw. „ludzi z dna”.
Ścieżka jest przystosowana dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi.

AŽULYNO
BIBLIOTEKA

**Library for respite
and inspiration**

Radasty St. 2
K. Donelaičio St. 8

VYTAUTAS
MAGNUS
UNIVERSITY
BOTANICAL
GARDEN

Ž. E. Žilibero str. 4, Kaunas

Botanika.vdu.lt/en/

Buy Your
ticket online:

Galeria Sztuki M. K. Čiurlionisa

Miasto Kowno skrywa w sobie wiele ciekawych i unikatowych faktów. Wszystkich na pewno nie można opisać, jednak uważamy, że kilka z nich warto znać!

- Znajdujący się w Kownie Most Wiktolda Wielkiego dawniej był nazywany „najdłuższym mostem na świecie”. Aby przejść mostem z jednego brzegu Niemna na drugi, potrzeba było aż 13 dni, gdyż Kowno należało do Imperium Rosyjskiego, zaś Aleksota do 1807 roku – do Królestwa Prus. Na przeciwnych brzegach rzeki obowiązywały kalendarze, różnica pomiędzy którymi wynosiła 13 dni.
- Odpowiedź na pytanie kiedy Litwin wypił pierwszy kufel piwa, jest raczej nie możliwa, to jednak piwowarstwo na Litwie znane jest od pradawnych czasów. Początki przemysłowego piwowarstwa w Kownie sięgają 1853 roku i zbudowanej przez kupca I. B. Volfa parowej wytwórni piwa i siodu.
- W 1910 roku w Kownie powstał pierwszy na świecie lakowy film animowany „Walka jelonków-rogaczy”. Jego autorem jest Władysław Starewicz. Głównymi bohaterami filmu były duże żuki jelonki-rogacze. W. Starewicz suszył je, wkładał mechaniczne nogi, stawy, a na koniec poruszał wszystkim przed kamerą.
- Po Alei Wolności do 1929 roku jeździła „konka”. Tramwaj, który został tak nazwany ze względu na użycie koni jako siły napędowej.
- Czynne do dziś kowieńskie lotnisko nazwano na cześć pilotów Stasysa Girėnasa i Steponasa Dariusza, którzy zyskali światową sławę po pomyślnym locie przez Ocean Atlantycki w 1933 roku i zginęli w niewyjaśnionych okolicznościach, gdy do celu w Kownie pozostawała już mniej niż jedna dziesiąta drogi.
- Mówi się, że w ulubionym przez zakochanych parku Santaka, w miejscu, gdzie łączą się biegi dwóch rzek: Niemna (mężczyzny) i Wilii (kobiety), można pomyśleć życzenie, które się spełni. Połączenie się dwóch rzek porównywane jest do sakramentu małżeństwa, gdy dwie rzeki łączą się i już nigdy się nie rozstają.
- Kowno nazywane jest stolicą koszykówki. Od ponad 70 lat miasto rozstawia drużyną koszykarską - „Žalgiris”. Z Kowna pochodzą takie sławy światowej koszykówki jak: Arvydas Sabonis, Rimas Kurtinaitis, Šarūnas Marčiulionis, Šarūnas Jasikevičius, Mantas Kalnietis, Žydrūnas Ilgauskas, Donatas Motiejūnas, Paulius Jankūnas, Linas Kleiza.
- Znajdujące się w Kownie centrum biznesowe „1000” trafiło na listę jedenastu najbardziej niezwykłych budynków w

Europie, sporządzoną przez CNN.com, na której zajęło zaszczytne II miejsce. W 2010 roku prestiżowy album architektoniczny „Collection: Offices” zaliczył go do 300 najlepszych biurów na świecie. W 2009 roku agencja rejestrująca litewskie rekordy „Factum” uznała, że fasada przedstawiająca międzywojenny banknot o wartości tysiąca litów jest największym witrażem w kraju.

• Zdaniem mieszkańców Litwy najo oryginalniejsze i najpiękniejsze choinki zdobią kowieńską starówkę. W 2012 roku szmaragdową 16-metrową choinkę uznano za najwyższą na świecie rzeźbę z plastikowych butelek i wpisano do księgi rekordów Guinnessa.

• Ściany działające w Kownie „Ministerstwa Fluxus” zostały ozdobione największym na Litwie murałem „Stary mędrzec” (autorzy Tadas Šimkus i Žygmantas Amelynys). Mural ozdabia nie tylko fasadę „Ministerstwa Fluxus”, ale również panoramę Kowna: znajdujące

się w okolicach Starego Miasta graffiti widać nie tylko z miejskich dachów, lecz również z obydwu brzegów rzeki.

• W ogrodzie przy Muzeum Wojskowym im. Witolda Wielkiego znajduje się rzeźba „Siewca”, której cień w nocy „rozsiewa gwiazdy”.

• Kowieńska dąbrowa to największy dębowy kompleks leśny położony w granicach miasta w całej Europie. Na powierzchni 84,42 ha rośnie prawie 800 dębów. Park, położony w samym sercu dzielnicy Zielona Góra, przyciąga wszystkich – sportowcy pracują tu nad kondycją i wytrzymałością, zakochani spacerują wśród drzew i delectują się świeżym powietrzem, a starsi mieszkańcy wracają wspomnieniami do dawnych lat.

VICTORIA
Inspired by history in the heart of Kaunas

+370 37 407500
Misko str. 11, Kaunas
kaunas@hotelvictoria.lt

WWW.HOTELVICTORIA.LT

More than 240 stores, restaurants and services

for everyone's taste and needs.

kaunoakropolis

TOMMY HILFINGER MARELLA ZNA WEEKEND
HUGO MAX&Co DOUGLAS Massimo Dutti MANGO

AKROPOLIS
KAUNAS

Monumental Christ's Resurrection Church

LITWA

Stolica: Wilno
Waluta: Euro (EUR)
Strefa czasowa: UTC+2 / czas letni UTC+3
Klimat: średnia temperatura roczna: +7,2°C, w lipcu: +18,4°C.
Religia: rzymski katolicyzm
Kod internetowy: .lt
Numer kierunkowy: +370

KOWNO

Data założenia miasta: 1361 r. (pierwsza wzmianka w źródłach pisanych)
Powierzchnia miasta: 157 km²
Mieszkańców: 304177
Narodowości: 93% - Litwini.
Oficjalna strona miasta: www.kaunas.lt

ŚWIĘTA PAŃSTWOWE (DNI WOLNE OD PRACY)

01.01. Nowy Rok, Dzień Flagi Litewskiej
16.02. Dzień Odbudowy Państwa Litewskiego
11.03. Dzień Odzyskania Niepodległości Litwy
01.05. Międzynarodowy Dzień Pracy
24.06. Kupała i Dzień Świętego Jana
06.07. Dzień Państwowości (Koronacji Króla Mendoga)
15.08. Matki Bokiej Zielnej (Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny)
01.11. Dzień Wszystkich Świętych
24.12. Wigilia Bożego Narodzenia
25-26.12. Boże Narodzenie

ZROZUMIEĆ LITEWSKI

Język litewski jest językiem urzędowym na Litwie i oficjalnym językiem Unii Europejskiej. W tym języku mówi większość mieszkańców Litwy. Alfabet litewski składa się z 32 wielkich i małych liter alfabetu łacińskiego.

UŻYTECZNE WYRAZY I ZDANIA

Dzień dobry (nieformalne) – labas
Dzień dobry (formalne) – laba diena
Do widzenia (nieformalne) – iki
Do widzenia (formalne) – viso gero
Proszę – prašau
Dziękuję – ačiū
Tak – taip
Nie – ne
Przepraszam – atsiprašau
Na zdrowie – į sveikatą
Miło mi Pana/Panią poznać – malonu susipažinti
Starówka – senamiestis
Nie rozumiem – nesuprantu
Ile (to kosztuje)? – kiek (kainuoja)?
Jak masz na imię? – koks tavo vardas?
Gdzie znajduje się ...? – kur yra...?
Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani mi pomóc? – ar galėtumėte man padėti?
Herbata – arbata
Kawa – kava
Piwo – alus
Sklep – parduotuvė

PORADY

TELEFON ALARMOWY

W przypadku nieszczęścia, lub gdy potrzebna jest pomoc policyjna, medyczna czy straży pożarnej, dzwoni na numer 112. Dzwoniąc z komórki lub telefonu stacjonarnego numer kierunkowy nie jest potrzebny.

PARTER

Parter na Litwie rozumiany jest jako pierwsze piętro.

PALENIE W MIEJSCACH PUBLICZNYCH

Obowiązuje zakaz palenia w kawiarniach, restauracjach, pomieszczeniach publicznych. W niektórych przestrzeniach miejskich także obowiązuje zakaz palenia, miejsca te są oznaczone specjalnymi znakami.

ALKOHOL W MIEJSCACH PUBLICZNYCH

Spożywanie napojów alkoholowych w miejscach publicznych (na ulicach, w parkach, w transporcie publicznym) jest zabronione. Napojami alkoholowymi można delektować się w barach, kawiarniach oraz restauracjach. Pamiętaj, że zakaz sprzedaży napojów alkoholowych obowiązuje od godziny I-VI 20 wieczorem do 10 rano, VII - od godziny 15 do 10 rano (z wyjątkiem barów, kawiarni i restauracji).

NAPIWEK

Nie ma obowiązku dawania napiwku. Jednakże za miłą obsługę wypada zostawić około 10 % od kwoty rachunku.

Zupa "Šaltibarščiai"

SPRÓBUJ!

CHŁODNIK

Jest to tradycyjna zimna różowa zupa z buraczków, podawana z ugotowanymi ziemniakami. Szczególną popularnością cieszy się w sezonie letnim.

CEPELINY

Danie z tartych i (lub) tłuczonych ugotowanych ziemniaków, z nadzieniem mięsnym, twarogowym lub innym. Zwane także „didžkukuliai” - od XIX wieku stanowi nieodłączny element tradycyjnej litewskiej kuchni.

SĘKACZ

W XX w. w litewskich klasztorach zaczęto wypiekać wysokie, sękatę i przypomi-

nające choinkę, puste w środku ciasto, które stało się jednym z najpopularniejszych wyrobów cukierniczych w kuchni litewskiej.

ZABIERZ ZE SOBA!

CIEMNY CHLEB

Szczególny powód do dumy Litwinów. Na litewskiej wsi do XX w. chleb stanowił podstawowe pożywienie. Tradycyjny litewski chleb wypieka się z różnych gatunków maki: żytniej, pszennej i pszenżytniej. Chleb wśród Litwinów zawsze posiadał szczególne miejsce, a nawet nazywany był „świętym”, kojarzony był z magią i innymi przesądami.

BURSZTYN

„Litewskie złoto”. Z bursztynu wyrabia się unikalną biżuterię, niezwykle wyroby artystyczne, środki kosmetyczne. Bursztyn charakteryzuje się właściwościami stymulującymi, wzmacniającymi. Od dawna używano go nie tylko dla przyozdabiania się, ale też w leczeniu chorób. Przodkowie Litwinów przy pomocy bursztynowych amuletów bronili się przed złą mocą. Nabiera popularności Bursztynowa terapia – produkuje się nalewki, środki z kwasem bursztynowym, olejkami lub proszkiem z bursztynu, spożywa się leczniczą i wzmacniającą herbatę bursztynową.

LEN

„Jedwab północy”. Przez długie stulecia Litwini ukształtowali tradycję hodowli i obróbki lnu, cenione nie tylko na Litwie. Proponujemy nabyć w wyspecjalizowanych sklepach jakościowe wyroby z tkanin lnianych.

DREWNO

W Kownie można nabyć unikalne rękodzieła z drewna. Oferta jest wyjątkowo szeroka: od przyborów domowych po biżuterię.

"Cepeliny"

PRZYJAZD

MIĘDZYNARODOWY PORT LOTNICZY KOWNO

Oro uosto g. 4, Karmėlava, Kauno r.
www.kaunas-airport.lt

DWORZEC AUTOBUSOWY KOWNO

Vytauto pr. 24, Kaunas
www.autobusbilietai.lt

DWORZEC KOLEJOWY KOWNO

M. K. Čiurlionio g. 16, Kaunas
www.traukiniobilietas.lt

W MIEŚCIE

CITY BEE

Usługi współdzielenia samochodów, rowerów i hulajnóg elektrycznych – w twoim telefonie!

BOLT

Udostępnianie samochodów, rowerów elektrycznych i skuterów oraz usługi przewozowe w Kownie. Z kodem promocyjnym KAUNASIN otrzymasz zniżkę 7 euro na pierwszą podróż.

SPARK

Usługi udostępniania samochodów elektrycznych w twoim telefonie.

TRAFI

Śledźcie ruch komunikacji miejskiej w czasie rzeczywistym za pomocą aplikacji „Trafi” albo w internecie.

ŽIOGAS

Aplikacja kasowania biletów pozwalająca wygodnie płacić za podróż w mieście.

PRZECHOWYWALNIA BAGAŻU

NA DWORCU KOLEJOWYM

www.ltglink.lt

NA LOTNISKU W KOWNIE

www.kaunas-airport.lt

Autorzy zdjęć: A. Aleksandravičius, A. Bykovas, G. Česonis, K. Čyžiūtė, S. Jankauskas, N. Paluckas, M. Stasiulionytė, M. Plepys, KMN.

Explore Kaunas on WWW.KAUNASTIKA.LT,
a website with all our kaunastic maps digitised
and optimised for your laptop, tablet or mobile phone!

